

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETES ÁRA:

Egy évre 100.000 K

Félévre 50.000 K

EGYES SZÁM ÁRA:

Magyarországon 2000 K. Juggoszállásban

díj. Ausztriában 2800 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. kerület, Kölk Szállás uca 3. szám

Telefon: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-88

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 február 16

7. SZÁM

Röpcédulákon izgatják az ifjúságot, akadályozzák meg Beregi Oszkár fellépését

Az ébredők gyűlésén osztogatták a Stádium-nyomdában készült felhívást: „Igen ünnepélyesen kell fogadni Beregi-Berger Oszkárt!” — Hegedüs Gyula lemond a Színészszövetség elnökségéről, ha a tervezett kulturbotrány megtörténik

Beregi Oszkár és Hetényi főkapitány nyilatkozata

Lapunk más helyén már beszámoltunk arról, hogy vasárnap délelőtt a pesti Vigadóban gyűlést tartott az Ébredő Magyarok Egyesülete. A gyűlés végén néhány ismeretlen fiatal ember a közönség között röpcédulákat osztogatott, melyen felhívják az ifjúságot, hogy a napokkal ezelőtt Budapestre érkezett Beregi Oszkár fellépését akadályozza meg, vagy fullassa botrányba.

S Beregi Oszkár, közvetlenül a kommunizmus után azzal vádolták, hogy kommunista, mert a proletárdiktatúra alatt több alkalommal fellépett a Városi Színházban rendezett előadásokon. A vádaskodás vége az lett, hogy a Nemzeti Színház — melynek egyik kétségtelen erőssége volt — elbocsátotta költőikből Beregi Oszkár hiába hivatkozott nemzeti érzésére és a kommunizmus alatti korrekt magatartására. Hiába hozta fel igazolására, hogy a kommunizmus legádázab korszakában is, — mikor fellépésre kényszerítették — magyar népkölteményeket és izzó, hazafias verseket adott elő. Hiába volt minden: az elvakult gyűlölet száműzte Beregit az ország első színpadáról.

Az első tüntetés Beregi ellen

Ellenfelei azonban még ezzel sem elégedtek meg. Ahol csak lehetett üldözték és kellemetlenkedtek a művészek. Legúgryesebb trükkjük az volt, hogy állandóan azt a hírt terjesztették, hogy tüntetést rendeznek az ellen a színház ellen, mely Beregit fellépteti. Sokan mosolyogtak ezeken a céltudatosai terjesztett híreszteléseken, de csakhamar megbizonyosodott, hogy egyáltalában nem túloztak a híresztelések. Közel öt éve már hogy a terézkerúti Intim Kabaré műsorába vett egy olyan darabot, melyben Beregi Oszkárnak szánta volna a főszerepet. Egy napon azonban az akkori időkből divatos felelőtlen elemekből összevordított csoport megjelent a kabaré előtt és csaknem formidálós bström után behatoltak az igazgató irodába és követelték hogy Beregit számát vegyék le a műsorról. A kabaré igazgatója Leopold Gyula tiszai ruhában, lovagiószorral kezében állt a betárolók elé és igyekezett elvitálokani őket. Végül is azonban a fenyegetések hatása alatt teljesítette a felelőtlenek követelését — és Beregi Oszkár a Nemzeti Színház nagy művésze nem juthatott szóhoz a harmadrangú körüli kabaré színpadán sem saját hazájában.

Beregi ezután rövidesen külföldre távozott. Bécsben és az elszakított

országok színpadain lépett fel és mindenütt nemesak óriási egyéni sikereket ért el, de nagy szolgálatakat tett a magyar kultúrának is.

Itthon maradt barátai és tisztelői meg voltak győződve ártatlanságáról — igyekeztek előkészíteni a talajt a visszatérésre. Annál inkább is szükség volt erre, mert távozása nagy részt ítűtt a Nemzeti Színház művészgárdáján. Rövid idővel ezelőtt alkalmasnak látták a helyzetet ahhoz, hogy a kiüldözött művész visszatérhessen Budapestre. A Színészszövetség mint fegyelmi fórum felülvizsgálta Beregi Oszkár kommunizmus alatti magatartását, őt igazolta s ezzel lehetővé tette, hogy Beregi a napokban visszatérjen Budapestre.

Beregi Oszkár Bethlen gróf vonatfülkéjében

Beregi Bécsből inult Budapest

Botrányba akariák fullasztani Beregi fellépését

Vasárnap délelőtt a pesti Vigadó nagytermében nagygyűlést tartott az Ébredő Magyarok Egyesülete, amelynek lefolyásáról lapunk más helyén emlékeztünk meg. Magán a gyűlésen alig történt valami, de

felé. Ugyanezen a vonaton utazott Bethlen István gróf miniszterelnök is Genfől visszatérőben, aki mikor meghallotta, hogy Beregi a vonaton tartózkodik, magához kéréte s több mint félórahosszat közvetlenül elbeszélgetett vele.

Budapestre érkezve Beregi Oszkár fővere, Beregi Armin, mérnök Podmaniczky utcai lakásán szállt meg. Néhány barátján kívül alig érintkezett valakivel. A Színészszövetséggel megegyezett, hogy február tizenhatodikán szavalestet ad a Vigadóban, a Színészszövetség javára. Azonkívül érintkezésbe lépett Bárdos Arthur színgazgatóval is, aki a Renaissance színház számára szeretne volna megnyerni Beregi Oszkárt.

Vasárnap minden a legnagyobb rendben ment. Az est jévei jóformán elővétel mellett keltek e s a publikum örömmel várta hogy viszontláthassa ünneplést művészt.

Botrányba akariák fullasztani Beregi fellépését

mikor a hallgatóság, mely javarészt fiatal egyetemisták hallgatókból állott, távozni készült, a nagy teremben és a kijáratoknál röpcédulákat osztogattak.

A röpcédula ez:

Hétfőn, 1925 február hó 16-án este 7 órakor a kezesfény magyar ifjúság „ünnepélyesen” fogadja a „Vigadó” bejáratánál Beregi Berger Oszkárt.

Igen ünnepélyes fogadtatás lesz!!

Legyetek ott mindannyian.

Kiadó: Lovasi Béla. Stádium R.-T., Budapest. Nomdagazgató: Janovits F

A röpcédulát a legnagyobb diszkreáció mellett osztották szét. Rövid pillanatok alatt szinte fogadkozások hangzottak el: ott leszünk. De tudomást szerzett a készülődestről Budapest társadalma is és

Csak néhány népkölteményt akarok elszalni — mondja Beregi

Munkatársunk felkereste ennek a röpcédulát fenyegetés kapcsán Beregi Oszkárt és megkérdezte tőle mi a véleménye az ellene készülő tüntetésről.

— Mit felelek erre! — kezdte Beregi — Hazajöttem. A Színészszövetség garantálta sértetlenségemet. Ugyanígy a kultuszminiszter, a belügyminiszter és a rendőrség sőt

a miniszterelnökkel beszéltem erről. Meglepőde hallom öntől — mondja munkatársunknak —, hogy tüntetni akarnak ellenem. De nem sokat törődöm vele. Ha tüntetnek, ha nem, én fellépek holnap.

Hiszem mit gondolanak az ország helyviszonyairól, ha egy színésznek attól kell tartani, hogy testi épségét veszélyezteti az előadás. Színész vagyok. Én játszani fogok.

Nem érdekel senki, nem érdekel semmi. Csak Petőfi és Ady verseket meg néhány erdélyi népkölteményt akarok elszalni.

Enyit mondott magáról Beregi Oszkár.

Hegedüs Gyula lemond, ha megtörténik a tüntetés

Ezután Hegedüs Gyulához a Színészszövetség elnökhöz fordultunk, aki következőket mondotta:

— Eppen most szerettem tudomást a készülő tüntetésről. Beregi Oszkár meghívásáról a Színészszövetség elnöki tanácsa döntött, az illetékes fegyelmi fórumok meghallgatása után. Ebben én nem vettem részt. Természetesen minden tehetőt elkövetek, hogy leszereljem ezt az akciót, mely oly rossz fényt vetne a külföldön Magyarországra. Ha ez nem sikerülne, ugy azonnal lemondok a Szövetség elnökségéről — On szerint kik indították meg a tüntetési akciót? — kérdezte.

— Ezt nem tudom konkrétizálni. Az ifjúság egy része, néhány bajtársi szövetség tagjai felkértek arra, hogy akadályozzam meg Beregi Oszkár fellépését, én azonban indifferens voltam mindvégig.

— Beregi Oszkár szerint a Színészszövetség garantálta sértetlenségét; mit tud ön erről?

— En személyesen érintkezésbe léptem az arra illetékes hatóságokkal, s mindenütt azt a választ kaptam, hogy gondoskodnak a rendről.

Mit mond Hetényi főkapitány-helyettes

Beszélgetést folytatunk még Hetényi Imre főkapitányhelyettesel is, aki így válaszolt:

— Csak egyetlen szó mondani-valóm van: vigyázzunk. Ez éppen elég. Mást nem mondhatok.

Sági Pál.

Megalakult a portugál kormány

Lisszabon, február 15.

Guimaraes kormánya megalakult. A külügyi tárcát Gedinho vállalta.

Lehner-vonós négyes nagy sikere Angol-országban

Londonból jelentik: A Manchester Guardian majdnem félhasábas külön cikkben méltatja a Lehner-vonósnégyes londoni hangversenyosorozatát. Ez a nagyszerű magyar vonósnégyes — mondja a lap — most kezdte meg nyolc hangversenyre terjedő sorozatát, melyekben bemutatni kívánja a kamarazene fejlődését első színyrakeléséig a mai napig. A mai hangversenyen Haydn négy elődje, illetve kortársá jutott szóhoz; műveiket talán túlságos historial hűséggel játékozták, de a hallgatóság zivoren merült el a műfaj régi termékeinek élvezetében.

Cipőkereskedők kongresszusa

Vasárnap délelőtt élénk érdeklődés mellett zajlott le a cipőszakmai érdektudósítottak nagygyűlése. A kereskedelmi és pénzügyminiszteriumok kiküldöttének jelenlétében nyitotta meg a kongresszust **Perényi Mór**, a Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesületének elnöke, aki megnyitójában ismertette az elmulasztandó gazdasági történetét és azokat a mélyreható jelenségeket, melyek a szakma mai helyzetét előidézték. Dr. **Koltmann Márton** a hitelviszonyokat, a tisztességtelen verseny ügyeit, a részletfizetések túlzott mértékét ismertette. A részletfizeték — mondotta — *idéztek elő a vadságra jutott kereskedők ázszeroppanását*. Cipőt nem lehet részletfizetésre eladni.

A cipőgyárak devalválásának meg kell szüntetnie. Lehetetlen, hogy a gyárosok először a kereskedőket látták el áruval és azután a különböző beszerzési csoportok után közvetlenül a fogyasztókat is ellátják és a kereskedőknek versenyt támasztanak.

Dr. **Frankl Géza** a vámtarifális sérelmek kapcsán rámutatott arra a lehetetlen helyzetre, ami az új vámtarifából származik. Egy pár 35.000 koronás tornacipő vámjá 4.000 korona. Lehetetlen, hogy a pénzügyi kormány elzárkózások ezen sérelmek és merőben tévedésnek minősítették hibák orvoslását.

A cipőgyárak sérelmeit **Radványi Lipót**, a cipőgyári képviselők szakosztályának elnöke és a szakmai adóügyi képviselő **dr. Anyos Lajos** ügyvéd ismertették. A kongresszus intézői bizottságát **dr. Vági Gyula** titkár terjesztette be és indokolta meg.

A nagygyűlésen felszólaltak még: **Moskovits Farkas** cipőgyáros, **dr. Balkányi Kálmán**, az Ormei igazgatója és **dr. Kemény Dezso** kamarai titkár.

Megszökött egy sikkasztó textilkereskedő

Feltörte a hatósági zárat is

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Eugen **Danz** bécsi cég följelentést tett a rendőrségnek, hogy **Zucker** **Bertrand** Kigyó-utca 4. szám alatti textiláru kereskedő 550 millió koronát, 3600 svájci frankot és 4200 francia frankot elcsikkasztott.

Detekтивek keresték **Zucker** és megállapították, hogy napokkal ezelőtt megszökött. A Kigyó-utca 4. szám alatti üzletet a hatóságok már korábban lefoglalták és a detektívok csodálkozva látták, hogy a hatósági pecsétet a rendőrtől letették. Az a gyanú, hogy **Zucker** ürte le a zárat és a befoglalt árukat megdezsmálta. Hétfőn fog a rendőri bizottság kiszállani és a leltárt átvizsgálja.

Zucker **Bertrand** ellen elfogató parancsot adtak ki.

Fiatalos, üde

kristálytisztá arcórt varázsolj dr. **Kaiserling** **FYVARJON** szépségcsere, adagja K 30'00. Főraktár: Törte-gyógyszerár-Kigyó utca 12. szám. Csepp-gyógy-szerár, **Andrássy út 26. szám**

Mayer János miniszter az 50 holdnál kisebb bérletekről

A bérletösszeget függetlenítik a búzaparitástól — Nem javultak a terméskilátások — Tárgyalások a bérlők és tulajdonosok között

A búza árának horribilis emelkedése nehéz helyzet elé állította azokat a földbérlőket, akik a bérleti összeget buzaalapon állapították meg a tulajdonossal. A földbérlők ugyanis arra hivatkoznak, hogy a több évre buzaalapon kötött bérleti szerződések aláírásakor a búza ára 300.000 korona körül mozgott és ez a paritás stabilnak mutatkozott. Ha tehát most a kétszeresét kellene fizetni a bérletbevétel idején megállapított összegnek, olyan súlyos válságba kerülnének, amely

katasztrófiával fenyeget.

annál is inkább, hogy a terméskilátások az utóbbi időben sem javultak. Érdeklődünk ez ügyben

Mayer János

földművelésügyi miniszternél, aki a következőket mondotta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— Teljes tudatában vagyok annak a nehéz helyzetnek, amelybe a földbérlők jutottak. A nehézségek kiküszöbölése és a probléma megoldása érdekében

az a terv merült fel, hogy az 50 holdnál kisebb területű bérlők bérleti összegét a búzaparitástól függetlenítsük.

Ez a terv azonban még nem érett meg a döntésre. Puhatólódzó tárgyalásokat folytatok minden irányban, konkrét elhatározásra azonban csak később kerülhet sor.

Mint beavatott helyről értesülünk, a földbérletek ügyében a *pénzügyi minisztertanács* jog dönteni, amikor ugyanis **Mayer János** földművelésügyi miniszter már olyan helyzetben lesz, hogy konkrét javaslatot terjesszen elő.

Még mindig nincs tisztázva a fővárosi kórházak válságos helyzete

A főváros tiltakozó memorandumot intézett a népjóléti miniszterhez az ápolási díjak áthárítása ellen

A fővárosi kórházak a teljes anyagi csőd előtt állnak. Legutóbb a Zita-kórház megszüntetésével sikerült a válság kirobbanását elodáznai s most ismét az a helyzet, hogy további két kórház bezárását tervezik a tanács, hogy így módon lehetővé tegye a többiek fenntartását.

A válság közvetlen oka az a differencia, amely már régebbi idő óta keletkezett a főváros és a népjóléti miniszterium között. A szegénysorsu betegek ápolási költségét ugyanis a kormánykellene megtéríteni az országos betegpótlási alapról, azonban a miniszter már hónapok óta csak elenyésző apró

összegeket utal át a fővárosnak. Legutóbb már 68 millióra rugott a miniszterium tartozása s ennek a hatalmas összegnek a hiányát természetesen alaposan megérezzük a kórházak, amelyek még a legfontosabb közzétűségi cikkeket sem tudták utóbb beszerezni. Súlyosította a bajt az a körülmény, hogy a népjóléti miniszter tulajdonképpen állapította meg az ápolási díjakat s amíg a fővárosnak egy beteg napi ellátása 72.000 koronában van, a miniszter csak 32.000 korona szűdését engedélyezte a fizető betegektől. Így a főváros minden egyes betegre 40.000 koronát fizetett rá na-

ponná, a szegénysorsu betegek után pedig a teljes 72.000 koronát.

A városkormány vezetősége több alkalommal felkérte a népjóléti minisztert, hogy rendezze végre ezt a kérdést. A miniszter mindent megért, sőt vizsgáló bizottságot is küldött ki a kórházakhoz, hogy a való helyzetéről meggyőződéshez. Az eredmény azonban kiábrándító volt. Az elmulasztott meggyőződéses leirat érkezett a népjóléti miniszteről, amelyben tudomásra adja a tanácsnak, hogy egy rendeltelvezéssel foglalkozik, amely szerint a kórházak és a gyermekvédelem ápolásának terheit is akarja venni az állam vállairól s ezeknek az intézményeknek fenntartását a törvényhatóságokra hárítani.

A városkormány örülési konstanciát mutat a miniszter eme tervének közlése, mert ha ezt megvalósítanák, kiszámíthatatlan következményekkel járna a fővárosra nézve. Mindenekelőtt felhorolna a teljes aranyköltségvetést, mert ha a kórházak fenntartását és a gyermekvédelmi intézmények ellátását a fővárosnak kellene viselni, ez közel 100 milliórdó kiadást jelent, amelynek felelősséget gondoskodni kell.

A tanács tehát legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és elhatározta, hogy tiltakozó memorandumot intéz a népjóléti miniszterhez a terv végrehajtásának megakadályozása érdekében. A pénzügyi ügyosztály el is készítette a terjedelmes memorandumot, amelyben leszögezik a főváros álláspontját, rámutatnak a főváros kétségbeesztő anyagi helyzetére s az érvek egész tömegét soraköztik fel a miniszter tervére.

Kijelenti a főváros, hogy a betegpótlás és a gyermekvédelem költségeinek áthárítása törvénytelen, mert a polgárok adóiból létesített országos betegpótlási alap van hivatalos csekk a költségeket fedezni. Ha a miniszter ezt a tervét megvalósítja, úgy rövidesen az iskolák, egyházak s egyéb intézmények fenntartását is a városokra fogják áthárítani. Ha a kormány ilyen eszközökkel akar a takarékoság útjára lépni — jegyzik meg a főváros — úgy nagyon rossz helyen kezd meg kísérleteit. Lehet, hogy így az állam költségvetésében megtakarításokat érnek el, de a városok el fogják pusztulni.

A főváros a tárgyalásokat is felszólította, hogy lépjenek fel a népjóléti miniszter végzetes tervé ellen s memorandumokkal fejezzék ki tiltakozásukat.

Pasics megegyezést keres a nemzetiségekkel

Londonból jelentik: A Manchester Guardian hosszabb cikkben foglalkozik a jugoszláv választások eredményével. A lap megállapítja, hogy a **Pasics**—**Prubiesevics** koalíció mindössze kilenc főnyi többséggel rendelkezik. Ezt a többséget példátlan terrorttal érte el. A választásban vereséget szenvedtek a macedóniai mohamedánok, a németek, a magyarok; a szocialisták és kommunisták közül egy sem került be az új házba.

A lap ezután a választások nyomán kialakult helyzet várható fejleményével foglalkozik. Kifejti, hogy az új parlament aligha lesz munkaképesebb, mint amilyen az előbbi volt. A 162 főnyi kormány párttal szemben 153 főnyi szilárd ellenzéki blokk áll. Vajon távol marad-e az ellenzék vagy az ellenzék egy része, tiltakozással a törvénytelen választási eszközök ellen? Ezekre a kérdésekre ma még nem lehet választ adni. A lap szerint talán jobb, hogy **Pasics** többségre jutott, mintha katonai diktatúra létesült volna, amely mulhatalanul vérontásra és fokozott terrortra vezetett volna. A jelen pillanatban Jugoszlávia egysége nem forog veszélyben. Nincs kizárva, hogy **Pasics** bizonyos megegyezést fog keresni a nemzetiségekkel.

Textilszakmában, szakértelem nélkül is kérésnek napi 6-700.000 koronát jömegejlenséjű urak. Levélbeli ajánlatok „Biztos jövő” jellegre kiadóra.

Ügynökök felvételnek. Jelentkezni lehet délelőtti Erzsébetvárosi Textil- és Divatárúház Rt. Dohány utca 36. Nagydífa uca sarak.

A közvélemény kitörő örömmel üdvözli a világhírű, teljesen békeminőségű

Müncheni SALVATOR

idénysör-különlegesség megérkezett!
Kimérések, amíg a készlet tart!

Bandi Ferenc éttermei VIII, József krt. 46	Láng és Társa, Orsz. Kaszinó éttermei IV, Semmelweis utca 1
Baum János éttermei VI, Andrássy út 51	Mayer János éttermei II, Pálffy tér 4
Bristol szálló éttermei IV, Mária Valéria u. 4.	Metropole-szálló éttermei Rákóczi út 58
Frenreisz István éttermei Gellért szálloda	Opera éttermei és Vezekei pince VI, Andrássy út 25
Hoffmann János éttermei II, Pálya utca 3	Páczér János éttermei VIII, Népszínház u. 30
Keszey Vince éttermei VII, Rákóczi út 44	Schmiedhoffer Vilmos éttermei II, Fő u. 8
Kolossa Viktor éttermei V, Vilmos cs. út 44	Varga János éttermei Óbuda, Fő tér
Krech Vilmos éttermei VIII, Baross tér 13	

Palackozva az összes kávéházakban és minden jobb fűszer- és csemegésüzletben

VÉRSEGENYNEKNEK ELSŐRENDŰ TÁPSŐR!

Vezérképviselő:
MEZEI ÉS TÁRSA Budapest, IX., Ranolder utca 4
Telefönmegrendelések: József 24-61 és József 24-89 szám

Családi dráma Újpesten

Megmérgezte magát és gyermekeit

— *A Hétfői Napló tudósítójától.* —
Újpesten a Lőrinc-utca 113 számú háza lakóinak feltűnt, hogy Lőrincz László asztalos ma egész nap nem jött ki a lakásából. A szomszédok be akartak hatolni a lakásba, azonban az ajtó zárva találták. Betörték az ablakot és így sikerült bejutniuk a szobába, ahol az egyik ágyban eszméletlenül feküdt az asztalos, a mellette levő másik ágyban pedig szintén eszméletlenül két kis gyermeke: a hatéves Sándor és a négyéves Marit. Mentőket hívtak, akik megállapították, hogy Lőrincz előbb lúminállal mérgezte gyermekeit, aztután maga is nagy adag lúminált vett be.

A mentők a férfit súlyos állapotban a gróf Károlyi kórházba, a két kisgyereket az újpesti gyermekkórházba vitték. Elethenmaradásukhoz kevés a remény. A házbeliek úgy mondják, hogy Lőrincznek két héttel ezelőtt meghalt a felesége és a feletti bánatában követte el tetteit.

Ébredőgyűlés a Vigadóban

Ulain Ferenc Beck Lajosról és a „többi zsidókról“

Vasárnap délelőtti tizenegy órára a Vigadó nagytermében gyűlést hívott össze az *Ébredő Magyarok Egyesülete*. A nagygyűlés közönsége szűfoglalásig megtöltötte a Vigadó termét. Eckhardt Tibor, Ulain Ferenc dr. Zsírky János és Buday Dezső nemzetgyűlési képviselők voltak a gyűlés politikai szóvivői, míg a Magyar Egyetemet és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége részéről Gulyás Béla, a Mofhoz egyik vezetője jelent meg.

A gyűlésen Buday Dezső elnökölt. Megnyitó beszédében az egységes keresztény front erejéről beszélt és kijelentette, hogy a keresztény polgári és munkásosztály el fog szepni minden zsidó machinációt. Gulyás Béla a keresztény főiskolai hallgatók nevében szólva azt mondta, hogy a numerus clausus fenntartása az ország létérdeke. A keresztény politikuskok ellen, — akik ma a numerus clausus elleneseknek vallják magukat — tanúságtételre hívja Prohászka Ottokár püspököt, aki az eszterikenszázhus augusztusában megtartott bizalmas tanácskozáson a numerus clausus mellé állott.

A következő szónok Ulain Ferenc dr. volt, akit a közönség percekig tartó viharos tapsal fogadott. Egy zsidóvédő vállalat Numerus clausus című könyvéből vett idézetekkel szedett sorra néhány közéleti szereplőt, akikről elmondotta, hogy miért ellenségei a numerus claususnak.

— Itt van egy idézet — mondotta — egy volt államtitkártól. Beck Lajos nevű izraelita...

Ulain beszédének ennel a passzusnál a podiumon helyet foglaló rendőrtisztviselő Eckhardt Tiborhoz fordultva megjegyezte, hogy ez nem tartozik a tárgyhoz. Ulain Ferenc egy pillanatra elhallgatott, majd harsogó hangon így folytatta beszédét:

— Mi társadalmi egyesület vagyunk, politikai kérdésekkel nem foglalkozunk, de nem neheztünk el szó nélkül társadalmi kérdések mellett.

Majd Vándory Rusztemet, Fenyő Miksát és Pakots Józsefet aposztrofálta. Fenyő ajánlotta a községeknek, hogy vegye meg a könyvet, mert ez a legjobb propaganda a numerus clausus mellett. A községek nem fogadta nagy szimpátiával ezt az ajánlatot. Ulain statisztikai adatokkal bizonyította, hogy milyen veszedelmes szült a zsidó ifjúságnak az egyetemre való tódulása.

Zsírky János után Eckhardt Tibor néhány mondattal bezárta a gyűlést.

Májusban megkezdli működését a magyarországi katonai vizsgálóbizottság

Kinevezték a legyőzött államokat ellenőrző bizottságok elnökeit

Genf, február 15.
A nemzetek szövetsége magyarországi katonai vizsgálóbizottságának elnökekül Kirke, angol vezérőrnagyot neveztek ki. Az investigációs bizottság a németországi, ausztriai és bulgáriai delegációkkal, amelyeknek elnökeit is most nevezték ki, egyidőben, legkésőbb májusban megkezdli működését. (T. B.)

Heinrich Ferenc cáfolja, hogy Budán Ripkákkal kooperálna

Márkus Jenő: „Ebből egy szó sem igaz“ — Heinrich Ferenc: „Nem járok külön úton“

Az egyik betilalpon az a hír jelent meg, hogy a budai Heinrich-párt és az ugyanottani Ripka-párt egyesült egymással a fővárosi választásokra. Ez a hír nagy felűntést keltett annál is inkább, mert Heinrich Ferenc tudvalevően tagja annak a fővárosi Szabadelvi Pártnak, amelynek többi tagjai: Bárczy István, Rassy Károly, Sándor Pál és Ugron Gábor már több ízben a legelősebb ellenzéki álláspontra helyezkedtek a kormányzattal és magával Ripka Ferenc kormánybiztossal is.

Munkatársunk ebben az ügyben magához

Heinrich Ferenc

volt kereskedelemügyi miniszterhez fordult felvilágosításért, aki a következőket mondotta a *Hétfői Napló* munkatársának: — Teljesen egyetértek a fővá-

rosi politikát illetően a Szabadelvi Párt vezéreivel.

Nem járok külön úton

Arról, hogy az én budai pártom egyesült volna az ott legutóbb megalakult Ripka-párttal, nem tudok. A szervezkedési ügyeket egyébként a fővárosi Szabadelvi Párt ügyvezetője: Márkus Jenő intézi.

Munkatársunk

Márkus Jenő,

volt fővárosi tanácsnokot is megkérdezte. A következő választ kapta:

— Ebből a hirtől

egy szó sem igaz.

Az ilyen tendenciózus híresztelések csak a fővárosi szabadelvi polgárság megtévesztését szolgálják.

Tolnay Kornél a Máv. várható deficitjéről

A Máv. 1924—25. évi költségvetésének első fele 3 milliárd fölösleggel zárult — A második félév hiánya nagyobb lesz, mint az első félév többlete
A kormány nem tervez tarifaemlést

A miniszteri rendelettel kereskedelmi vállalatú alakított Máv első félévi jelentését a napokban publikálta a vezetőség. A jelentés szerint a Máv üzletmenetének első félesztendje december 31-én

három milliárd szufficittel zárult,

vagyis az 1924—25. költségvetési év első felében a bevételek hárommilliárd papirkoronával haladták meg a bevételeket. Ez ügyben alkalmunk volt meghallgatni

Tolnay Kornél,

a Máv volt elnökigazgatójának véleményét. Tolnay Kornél a következőket mondotta a *Hétfői Napló* munkatársára elözt:

— Az első félesztendő 3 milliárdos szufficitje a viszonyokat tekintve, relatíve kis összeg. Hárommilliárd papirkorona arányértékben csak 210 ezer korona. Ez az összeg

nem lesz elegendő a második félév várható deficitjének fedezésére.

— Tudni kell ugyanis, hogy az első félév, különösen szeptember-

től decemberig igen forgalmas, viszont

januárban minimális a személyforgalom, február—március—április hónapokban pedig rendkívül kiesnyre redukálódik az áru és teherforgalom.

— Nyilvánvaló tehát, hogy a Máv

költségvetésének második fele aránytalanabban kedvezőlenebb, mint az első,

így tehát a 3 milliárd nem lesz elég a várható hiány pótlására, ugyahogy

a Máv kereskedelmi vállalat első esztendeje feltétlenül deficittel fog zárulni.

Erdeklődünk az ügyben a kormányhoz közelálló helyen is, ahol annak kijelentésére szorítottak, hogy

a Máv tarifafétéleiben változás nem lesz.

Sem emelésre, sem leszállításra nem gondol a kormány.

Elfogták a zsidó hitközség két szélhámósát

Hamis nyugtákkal veték föl a hitközségi adót

A posti izraelita hitközségnél egy évvel ezelőtt rájötték, hogy valaki hamis nyugtával hajta be a hívőkön a hitközségi adót. Az új esztendő előtt megállapított kár 12—14 millió korona volt. A hitközség feljelentést tett a rendőrségen, a nyomozás azonban eredménytelen maradt. Néhány hónap múlva újból megkezdődtek a csalások. A detektívek ismét megjelentek a hitközség irodájában és nyomozni kezdtek. Alig kezdtek meg azonban a munkát, mikor Mero Géza a hitközség egyik alkalmazottja eltűnt az irodából. Másnap, sötét harmadnap sem jelentkezett. Kiküldtek a lakására, ahol megtudták, hogy Mero Csehszlovákiába utazott.

A detektívek gyanúja most Meroé irányult. Rövidesen rá is jöttek, hogy a csalást tényleg Mero követte el, aki az elfogtatástól való félelmében megszökött.

A nyugtahasmitó néhány hónappal ezelőtt hamis nev alatt visszatért Budapestre. Albéletli szobába költözött és lakásadóját holmijait ellopva, odább állott. Egyre-másra érkeztek ellene a feljelentések.

Hét detektívfelügyelő csoportja nyomozott a lakástolvaj után és Pinter Antal detektívnek sikerült a személyleírás alapján elfognia.

Kihallgatásakor a nyugtahasmitást beismerő és vallatás közben kiderült, hogy Meroének büntése is volt, aki a hamisított nyugtákkal a hívőket fölkereste és a hitközségi adót beszedte tőlük.

Lázár Béla detektív szombaton délután ment ki, hogy a büntésért, Perlmutter Bélát, előállítsa a főkapitányságra. Ahogy a detektív a Levente-utca 8. számú házába ért, észrevette, hogy Perlmutter lefüggönyzi az ablakokat és bezárja belülről az ajtót.

Kopogtatott, de rümbölt, de senki sem nyitott ajtót. Perlmutter nyilván azt akarta elhitetni, hogy nincsen senki a lakásban. A detektív lakatot hozott. Mikor Perlmutter látta, hogy hasztalan minden ravaszkodás, megmondolta magát és ajtót nyitott.

A két csalót vasárnap délelőtti hallgatta ki Polonkay dr. rendőrfogalmazó és a kihallgatás után mindkettőt letartóztatta.

Február 18-án szerdán

JÓKAI MÓR SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJÁN

délutáni előadás fél 4 órakor a ROYAL ORFEUMBAN mérsékelt helyárakkal

Fellépnek: JÁSZAI MARI Garamszeghy Sándor a Nemzeti Színház művészei

Azonkívül: GROCK a zenebohócok királya és a teljes esti műsor

Ismét kapható régi időkori bevált Waldheim-jéte

soványító-tea

Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elejétől megváltoztatása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett keszes nyulánk akár érhető el. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Magyarországi főraktár: Szent Péter gyógyszerüzemészeti laboratórium Budapest, VI., Földvár utca 22. szám

Teherautók RÓKA

és Tea. automobil Rt.

teherautótelep V. Csánádú. S. T. 46-01

nagy választékban raktáron.

mátek között főformán a háború kitörése óta fennállott.

Értékpapírok árhullámzása

A budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírok árhullámzását jelző indexszám 1925 január 1-től 31-ig — az elővetélt jogok figyelembevételével megállapítva és svájci frank alapon számítva — 133-ról 120-ra esett vissza. A januárban bekövetkezett árfolyamcsökkenés eszerint 9,5 százaléknak felel meg. A részvényindexet az 1913 december 31-ike óta történt összes tökéváltozások figyelembevételével állapítva meg, az 1913. december 31-iki mértékhez viszonyított 1925 január 31-iki érték 16,3 százalékát, az előző havi 18 százalékkal szemben.

Szemlélődés Az uszorabírósdágok

és fővdrosi köcsönkötvények tömeges kisorsolsádról hallunk hírt. A fővdros talán már utolsó lételeit sorolja ki belsőldi adósdágának. De ugyanezkor kisorsolja a zádoglevélt a Belvdrosi Takarékpénztár, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jeladósgbankja, és a Magyar Agrár- és Járádékbank is, hogy csak a legújabb sorsoldások említtük. Ez a tömeges sorsoldás nem jelent egyebet, mint nyílt offenzívt a kistökéseket ellen, nem jelent egyebet, mint frívt, játékt a kóvona elértektelenedésélt. Ezért úgy hísszük, hogy elérkezett az ideje annak, hogy az érdekteltek végre erőlyes eszközökkel felvegyék a harcot azzal a nővdrel szemben, melyet a fővdros s az ügyes vállalatok a köösnyés tájékozatlanságban bizakodva, természetien folytatnak. Hísszük, hogy ez a harc nem fog sokáig létsni s addig is, amíg megindul az érdektelt kistökéseket jogaitk biztosítsá cscldjából nem fogják felvenni a kisorsolt köcsönyt ellenértékélt. Mert elvdgre lehet vitatkozni arról, hogy a fővdros s az ügyes intézők milyen mértékben vdoráskáltak azokat az érdektelt, melyekbe a kistökések pénzélt befektették, de nem lehet vitás az, hogy ez a vdoráds bizonyos keretek közt megvalósult s a névdrték és a vdorádsít érték közötti különbsételet csupán azokat a kistökéseket illeteti meg, akik amígny is mérhetetlen veszteségekélt szenvedtek. Ezt ldvdnva ja éget és érkeles egyaránt s ennek a kívánságnak a kizárásádt nem lehet kértéltmú szávdakkal jellemezni, erre csak egyetlen és egyértelmű szó van, amit tisztességes emberek köcsönyelen vsalásnak neveznek.

A zádoglevélek

eltörlesédt, az árvzádsák megszüntésélt és ehcz hasonló szerénytelen kívánságotk terjesztélt egy, a kúrúshoz köcsldáló érdektelvsételet a kereskedelmi miniszter elé, aki úgy látszik azért kereskedelmi miniszter, hogy gazdasági kérdéseketben ne bírvon önálló véleményélt, s így az igazságügyminiszterhez forduljon bölcs tanácsáért. S a bölcs igazságügyminiszter, adott is bölcs tanácsot, kijelentésvn, hogy szükség van az uszorabírósdágokra és szükség van az árvzádsákra, mert ezekélt az intézményekkel a magyar gazdasági élet legfőbb pillére, az ügyész, teljesen meg van elégedve, s elvdgre úgy látszik Magyarországon a kereskedelem és ipar ügyéltnek intézésére elsősorban az ügyészélt hivatott. Nem lep meg bennünket a kereskedelmi miniszternek az a könnyed közmözvdulata, melyélt egy fontos, de kényes kérdés megoldásádt egyszerűen az igazságügyminiszterre hárítja, s nem lep meg az igazságügyminiszter hangja sem, amely ügyészért kiált. Örlvntük kell, hogy ügyéssélt és nem rendört, vagy esendört enleget, csak az a kívánságnak, ha a kormány bölcs tagjának véleményélt szerint ügyéssélt hivatottak arra, hogy a gazdasági élet ügyélt intézők, akkor gondoskodjanak a tisztélt ügyész urak arról is, hogy előteremtsék a gazdasági életélt kizárólt azokat a millárdókt, amelyekből az állam, a miniszter urák és maguk az ügyéssélt is élnek.

Az érdekeltség nagy része elkészült a forgalmi adóreform előmunkálataival

A textilárakra 7,5%-ot hoznak javaslatba

A különböző kereskedelmi szakmák kiküldöttélt a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vezetése mellet napról napra folytatják a tanácskozásaikat a forgalmi adó reformja ügyében, amelynek életbeéltételesélt július elséjére van tervdvete. Ezek a munkálatok elsősorban annak a kiszámítására irányulnak, hogy a jelenlegi rendszer mellett az egyes árucikkeket addig, amíg a fogyasztóhoz eljutnak, milyen összeélt forgalmi adó terheli. Ennek kiszámítása cscldjából meg kell állapítani tehát azt, hogy valamely áru hány kézen megy keresztül, a behozataltól, illetve a belsőldi gyártól kiinduló utján a fogyasztóig. Nyomon kell tehát követni az áru utját az egyes köcsövtökéseken keresztül és minden egyes kéznél meg kell állapítani, hogy a beszerzési árhoz van, költség és haszon emíon milyen értékemelkedés járul hozzá, összeszeríltélt mennyivel emelkedik az egyes árucserék alkalmával lerovandó forgalmi adó, s végül hogy ezeknek a forgalmi adóknak az összege a beszerzési árnak hány százalékát teszik ki.

Hogy a forgalmi adó reformjának ezen előmunkálatairól szakzerű felvilágosítást nyújtsunk, be fogjuk itt mutatni egy példán azt a módszert, amelyet az érdekteltségnek a pénzügyminiszterium utasítására érdekében az egyszerű lerovandó forgalmi adó kulcsának megállapítása cscldjából alkalmazni kell:

A vátírtára 587, a tételszáma alá tartozó gyapjuszívát, amelynek beszerzési ára 12 svájci frank, sulya pedig méterenként 1 kg, forgalmi adó után a kövtekező adóterhet viseli. Beszerzési ár 180.000 korona, vám 50.000 korona, költés 7000 korona, összesen 237.000 korona. A behozataltól ezen összeg után kell az első 3% forgalmi adó leróni, amely 7110 koronát tesz ki, a nagykereskedőnek tehát az említtélt áru 244.110 koronájába van. A nagykereskedő üzleti rezi költésélt és hasznát 12% bruttó összegben kalkulálva, amely 29.280 koronát tesz ki, az eladási ár 273.490 korona lesz. Ezután az összeg után kell a második 3% forgalmi adót leróni akkor, amídn a nagykereskedő az árut a detailkereskedőnek eladja. Ez a második 3% forgalmi adó ilyképpen 8220 korona, a detailkereskedőnek az áru tehát 282.710 koronájában van. A detailkereskedő üzleti rezi költéséltre és hasznára 20%-ot, azaz 56.500 koronát kalkulálva, a detail eladási ár 339.210 koronát, vagyis kikeréklve 340.000 koronát fog kitenni. Ezen összeg után esedékes a harmadik 3% forgalmi adó, amelynek összege 10.200 korona. Az említtélt áru összes forgalmi adója tehát abban az esetben, ha az áru 3 kézen megy keresztül, 25.530 korona, ami megfelel a beszerzési ár 10,7 százalékának.

Azokban nem minden áru megy 3 kézen keresztül, mert a detailkereskedők nagy része a nagykereskedelm kikapcsolásával közvetlenül külföldön szerzi be a szükségeséltélt és közvetlenül a fogyasztóhoz adja el az áruélt ebben az esetben tehát az árucikkeket csupán 2 forgalmi adó fogja terhelni. Ebben az esetben a kalkuláció a kövtekezőképpen alakul: Beszerzési ár 195.000 korona, vám 50.000 korona, költés 7500 korona, vagyis összesen 252.000 korona. Ezután esedékes az első 3%-os forgalmi adó, amely 7575 koronát tesz ki. Minthogy

pedig a detailkereskedő a közvetlenül külföldről importált árucikkeket is a piacra áron, vagyis a jelen esetben 340.000 koronáért adja el, a második forgalmi adó itt is 10.200 koronát tesz ki. Ha tehát az áru ezt az utat teszi meg, az összes forgalmi adó 17.775 korona, ami megfelel a beszerzési ár 7%-ának.

Tekintettel arra, hogy az árúknak 60%-a az első példa szerint 3 kézen, 40%-a pedig a második példa szerint, csak 2 kézen megy keresztül, ebből egy átlagos kulcs adódik, amely 9,2%.

Az érdekteltség azonban nem hozhatja javaslatba ennek a kulcsnak alkalmazását, mert ez a jelenlegi adóterhelés szemben lényeges emelést jelentene, már pedig a reform célja nem az, hogy adóemelés hajtsön végre, mert hiszen az üzleti élet pangása éppen a magas forgalmi adó terheinek a kövtekezménye, az érdekteltség tehát legfeljebb csak azt a kulcsot ajánlhatja fel, amely számszerűleg elérí a mai adóvetélt.

A mai rendszer mellett várható forgalmi adóvetéltre vonatkozólag pedig maga a pénzügyminiszter is elismerie hogy a törvény szerint lerovandó forgalmi adóknak 20%-a nem folyik be az államkincstárba, mert a kövtezőti kereskedelem kezön elköllödik. A kereskedelmi érdekteltségek ugyan nem helyezkedhetnek erre az álláspontira, mindazonáltal elfogadják a pénzügyminiszterium statisztikáját és azt a 20%-ot, amely a mai rendszer mellett nem folyik be, a megállapítandó egyszerűes kulcsból is levonásba kívánják hozni. Jogos ez a kívánságnak nemcsak azért, mert az új rendszer mellett a forgalmi adó lerovása alól való kibúvás teljesen lehetetlen válik, hanem azért is, mert az új rendszer kövtekeztében az importkereskedelmeg összegeben, esetleg évekre előre előlegezti az államkincstárnak azt az adót amely a jelenlegi rendszer mellett még 20%-nyit elköllödés mellett is csak évek múlva, tudmíllik akkor folyik be, amídn az áru a maga utját teljesen megtette és a fogyasztó kezéltbe eljutott. Az új rendszer mellett az államkincstárnak nem kell erre az időre várnia, mert a nagykereskedelmeg már a külföldről való behozatal alkalmával lerója azt az adót is, amelyet a detailkereskedőnek kellene viselnie akkor, amídn az árut a fogyasztóhoz eladja. Tektintete kell venni továbbá azt is, hogy ez az új rendszer nemcsak annak kövtekeztében jelent súlyos terhet az importkereskedelmeg számára, mert most mály sokkal nagyobb összeget kell forgalmi adó előlegekbe befektetnie, hanem annak kövtekeztében is hogy ezeket a nagy összegeket a ma szokásos hosszú kitéltelés kövtekeztében 6-9 hónapra szintén hitelenélt kell, vagyis az államkincstár részére előlegezett adóösszeg után hosszú hónapokra kell kamatot fizetnie.

Teljesen méltányos tehát, hogy az átlagos kulcsoknak legalább 20%-a levonásúsk. E levonás mellett a textilárakra 7-7,5% egyszerűes kulcs lesz megállapítandó, ami súlyos adóterhet ugyan, de megfelel a jelenlegi folyamatosan lerovandó forgalmi adó összegének és az államkincstár bevételetélt teljes mértékben biztosítja, sőt a tisztá bevételet összege jelentékenyen emelkedni is fog, mert az életbeéltéteendő rendszer mellett sokkal kisebb ellenörző személyiségtel lesz szükség és így a kezelési költéségtel törén jelentékeny megtakarítás lesz elérhető.

Mint értesítünk, a kereskedelmi és iparkamarában tartott sorozatos értekezleteken a fbb kereskedelmi szakmák vdor kidolgozták a maguk javaslatáit és most már a gyártipari érdekteltség általkikészített belsőldi termelési adatokkal való összehasonltás kezdődök.

Az exotikus valuták csődje

A koronavomlás idején, amídn a magyar korona teljesen elvesztette értékemélt jelentőségélt, az egyes gazdasági ágak a legkülönbözöb módön légszívesebben az illető külföldi valutát állították be. A mezőgazdasági termelésben a stabil és megbízható értékemélt bizonyos gazdasági terményekben, rendszerint búzában, vagy rozsnban állpíttották meg, voltak azonban egyéb exotikus értékemélt is, amelyek azonban szélesebb körű alkalmazást nem nyertek.

Ezeknek az értékeméltnek a gyakorlati alkalmazásádt nagyban megnehezítette az a körülmény, hogy a kormány a magyar koronának, mint értékeméltnek, kitévszöbölésében a hazai pénzügyélt megbecsülésének hiányádt látta és ezért nemcsak a közhatalóság elismerést tagadta meg ezektől a valutáktól, hanem büntetés terhe mellett tette kövtekezővé a magyar korona használatádt, így nemcsak tekkönyvi feljegyzéseket nem engedélt bekebelezni, hanem külön rendeletélt is hozott, amely a szokott egyvdaldúsággal a kereskedők részére a magyar koronában való számlázást kövtekezővé tette.

A gazdasági szükségserűségtel azonban rendletekkel megmástitani nem lehet és így minden tiltó rendelkezés dacára is meghonosodtak azok az üzletkötési formák, amelyeknek alapjául vagy valamely idegen valuta, vagy pedig valamely mezőgazdasági termény szerepel.

Az idegen valuták alkalmazásádt az aranykorona alapvetélt, még inkább pedig a magyar koronának hónapok óta tartó állandósága és fedezettsége feleslegessé tette, a mezőgazdaság azonban nem tudélt ily gyökeresen szakítani kövdne számítási módjával, a búzavaltával és az még ma is szokásban van.

Fkövetkezétt azonban az amerikai búza hozás, amely a búza egyvdaldú horribilis áremelkedésélt hozta magával, aminek kövtekeztében erről az értékeméltől is kistült, hogy alkalmazdan valuta, sőt sokkal széleszélyebb és kiszámíthatatlanabb, mint azok a pénzügyélt, amelyeknek stabilitásádt jól fundált jegyintézt garantálták. Mint ilyenkor mindig történni szokott, valamely fél kedvezötlenebb helyzetbe kerül, mint ahogy a felek a megállapítás alkalmával tervezték, s érhető az is, hogy a kedvezötlenebb helyzetbe került fél ragaszkodik a pillanatnyi konjunkctúra által számára előállt előnyökélt, a másik fél pedig a formaszertini megállapodásnak a szerződési szándékkal ellentétebtetésélt vitatja.

Ez az ellentét a rúgója annak a haronak, amely a földbörök és a bérbeadó közt Magyarországon is kitört és amelyből kifolyólag a földbörök érdektelvsételetélt a kormány kövtekeztélt sürgéttélt. A gazdasági kövtekeztélt érdektelvdéssel várja a harc fejleményélt, amely remélhetőleg végleg le fogja zárni az exotikus valuták korszádt, s amelynek elődte után az immár stabil magyar korona a gazdasági élet egész területén ismét átvézi egvedélt uralmát.

Marica! Kérésed teljesítve paplant SZALAINÁL, Körtész ucca 35. sz. megvettem.

Erasmus M. Reda Biella Textilwaren aller Art Representanz von Textilfabriken

WARENHAUS KLEA VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87 SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUS, WIEN Herlinger és Rubel posztó- és bélyezárnygyereskedés. Fősdélt: Bálvány ucca 18. Detailfizet: Dohány ucca 24.

Megkezdődött a múlt évi adókiivetések felülvizsgálása

Az egyenlő és arányos teherviselés az államháztartás érdeke —
Jöjjen az adóstatisztika

Néhány nap óta egyre nagyobb számban kézbesítettek idézéseket azoknak az adófizető polgároknak, akik a múlt évben a terhükre előirányzott adókiivetések ellen jogorvoslattal éltek. Ezek az idézések az érdekeltek körében teljesen indokolatlan izgalmat és meglepetést keltettek. Az igazlat még fokozta az, hogy arról a revízióról, amellyel ezek az idézések kapcsolatban állottak, a napilapok több szakértő helyről származó felvilágosítást közltek, melyek azonban sajnálatosképp csak arra voltak alkalmasak, hogy *nyelvjék az amúgy is nagyjókú tájékozatlanságot.*

Ezekkel a nyilatkozatokkal szemben miúgyan eljött — amint az OKISZ adóügyi irodája közli — le kell szegény, hogy a *revízió egyaránt vonatkozik a kereseti-, jövedelem- és vagyonadóra*, s a most kézbesített és kézbesítendő idézések egyszerű következményei azoknak a pénzügyminiszteri rendeleteknek, melyek a kereseti adó helyesbítésére vonatkozólag még október havában, a jövedelem- és vagyonadó revíziójára vonatkozólag pedig november havában adott ki a pénzügyminiszter, utasítva a pénzügyigazgatóságokat, illetve a felügyelőségeket, hogy az elsőfokon megállapított adó tételeit a szükséges szerint saját hatáskörében bizonyos határok között helyesbítsék.

Szükségessé vált ez a pénzügyminiszteri intézkedés — mely egyébként az adózók érdekeit szolgálja azért, mert a múlt évre kivetett különböző adók ellen az adózó polgárok közötti természetesen *elsősorban a kereskedők és iparosok olyan tömegesen éltek jogorvoslattal*, hogy ezeknek az adófelszámolási bizottság előtt való letárgyalása szinte *fizikai lehetetlenség* számba megy, de egyszersmind tüntetően dokumentálja azt is, hogy az előirányzások teljesen légből kapott módon minden tárgyi alap és komoly megmondolás nélkül a tényleges vagyoni-, kereseti- és jövedelmi helyzet teljes figyelmen kívül hagyásával történtek.

A revíziós munkálatokból tehát az adózóknak hátrányuk nem lehet, egyelőre azonban nyílt kérdés marad az, hogy származhat-e valamelyes előnyük belőle. Kérdéses ugyanis, hogy a pénzügyi hatóságok a helyesbítésre vonatkozólag folytatott tárgyalások folyamán a gyakorlati eredmények eléréséhez szükséges előzetes engedélyt fogják-e tanúsítani, s ugyancsak kérdéses, hogy az általuk helyesbítés útján eszközölt leszállítások mértéke megüti-e azt a határt, amelyre a jogorvoslatlalt élő adózók igényt tarthatnak. Nyomatékosan fel kell azonban hívni az érdekeltek figyelmét arra, hogy a *revízió tulajdonképpen nem egyéb mint egy házi eljárás*,

mellyel pénzügyi hatóságok arra törekcsenek, hogy a felekkel történő megegyezés alapján az adófelszámolási bizottság elé kerülő ügyek száma lehetőleg csökkentsék, ha azonban ilyen megegyezés létre nem jön, s az adózó fél a mérsékelt nem találja igazságosnak és elégendőnek, úgy a beadott felszámolás alapján — amennyiben annak alaki hibái nincsenek — az adófelszámolási bizottságnak az ügyet le kell tárgyalnia.

Itt említtük meg, hogy az 1925. évre vonatkozó kereseti-, jövedelmi és vagyonadó vagyomások benyújtása, melyről a múlt számunkban részletes tájékoztatást adtunk, lényegileg nem áll összefüggésben az 1924. évi adó revíziójával és az 1924. évi adókra vonatkozólag eszközölt jogorvoslatok elbírálásával. Az 1924. évi adók alapja az 1923. évi kereset-, jövedelem és vagyon, az 1925. évi adókra vonatkozólag kitöltendő vallomásoknál pedig az 1924. évi kereset-, jövedelem, illetőleg vagyon iránnyadó. A gyakorlatban azonban az 1924. évi és az 1925. évi adózás között mégis szervi összefüggés van, mert a *kincstárnak természetes érdeke és így természetes törekvése, hogy az előirányzott bevételek biztosítása céljából a már meglévő kereteket fenntartsa, megőrizze, s az egyszerű adóztatás átvont alanyok terheit, ha emelni nem is képes, de legalább is ne csökkentse.*

Pontos tehát az 1924. évi adók összességére még akkor is, ha a befizetés már megtörtént, s az adózó fél ismerve a pénzügyigazgatás hosszadalmas eljárását a visszalátás reményéről le is mondott. A pénzügyigazgatóságoknak és adófelügyelőségeknek az a legújabb törekvése, mely *arányosság* címen az adózóknak foglalkozás és szakma szerinti *kataszterekbe* való osztályozását adozza, végeredményben szintén ezt célozza —, számolva az elmult év gazdasági válságaival — hogy a kincstár számára az 1925-ös évre legalább is a fennálló helyzetet stabilizálja.

Ennek a törekvésnek természetesen az adózók szempontjából sok hátránya van, el kell azonban ismerni annak szükségességét, hogy *végre világosság, rend és főleg közmegnyugodást kelts állapot legyen* az adózás terén. Ennek elérésére pedig elsősorban az volna szükséges, hogy amidőn különböző évekre szóló különböző adókiivetések, ezek

nek előirányzása, revíziója és jogorvoslati amúgy is olyan kaoszt terem az adóztatás terén, mely még a szakembereket is zavarba hozza: adassék mód és lehetőség az adófizető polgárságnak arra, hogy *végre tisztán láthasson adóügyiben.*

A mai kapkodó, fejtelten, ötletszerűen, rendszertelenül és az egyes pénzügyigazgatóságok és adófelügyelőségek területein különböző rendszerrel folytatott adminisztráció mellett alig van olyan adózó, aki tisztában volna azzal, hogy *van-e, vagy nincs-e adóhátróla, ha pedig van, hol, mennyi, milyen címen és milyen alapon?* Mielőtt tehát az 1925. évre szóló adókiivetések megkezdődnének, elengedhetetlenül szükséges volna arra, hogy az adóirtatók terén végre tabula rasa teremtsék s — amint értesülünk — az *OKISZ emek érdekében előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez*, amelyben arra kéri, hogy kötelezze a pénzügyi hatóságokat olyan részletes elszámolásokra az adózó felekkel szemben, melyekből nyilvánvalóan kitűnik, hogy az elmult évekre adóirtatása nincsen és ha van, mennyi és milyen címen. Ez az előfeltétele annak, hogy az adózó polgárság némi megnyugvással nézhessen a kezdődő adóév elé s adott alkalmakkor abban a biztos tudatban tehesen eleget a fizetésre vonatkozó felszólításoknak, hogy *utólagos meglepetések nem fogják érni.* Minden bank, minden vállalat és a legkisebb magánéke is lezárja időnként feleinek számláit s kéri azoknak elismerését. Ezt az erkölcsi és jogi kötelezettséget végre a kincstárnak is el kell ismernie.

Ezekről a kérdésekről egyébként

Deményi Aladár dr.

az ismertnevű adófogász az alábbiakban volt szíves nyilatkozni:

— A pénzügyminiszterium elrendelte az 1924. évi kereseti adó revízióját. Átírt továbbá a Kereskedelmi és Iparkamarához, hogy minden adófelügyelőség részére 4—4 tagot delegáljon a kötelekhez tartozók közül abból a célból, hogy az általános kereseti adót a Kereskedelmi és Iparkamara részvételével állapítsák meg az egyes adózókra nézve a jövőben.

— Normális körülmények között örömmel kellene üdvözlőnk a pénzügyminiszterium határozatát, de ma a súlyos gazdasági válság közepette, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy az adózók nagyrésze az adó behajtása szempontjából is

fizetéseképtelen lett, — aggodalommal nézünk a jövőbe.

— Már az 1924. évi adókiivetés során, felhívták az adózók és érdekeltestültek a a pénzügyi kormányzat figyelmét arra, hogy a *városi lakosság az adóterhet nem bírja és még kevesebb fogja bírni a jövőben.* A pénzügyi kormányzat azonban arra hivatkozott, hogy neki szükség van a szanálási törvény hatékony keresztülvitele érdekében a kivetett adókra. Ha pedig most a revízió során ezeknek az adóknak egy részét elengedi, vajjon az államháztartás egyensúlya nem fog-e ezt megérezni, vajjon nem fog-e hamarosan megint olyan idő bekövetkezni, amikor a pénzügyi kormányzat a most elengedni kész adókat a városi lakosoktól újból behajtani kívánja.

— *Egészen bizonyos, hogy a gazdasági válság egyik oka az a súlyos adóteher, mely a gazdasági életet, elsősorban a városi polgárságot nyomja.* Ez a súlyos adóteher nemcsak a létező vállalkozások existenciáját befolyásolja, de bontólag hat minden újabb vállalkozási kedvre.

— A szanálási törvénynek az a célja, hogy az államháztartás egyensúlyát egészséges és tartós alapokra helyezze, ez pedig csak akkor lesz lehetséges, ha azok a bevételi források, melyekből az államháztartás táplálkozik, ugyancsak egészséges és biztos alapon nyugodhatnak. Miután épen a kormányzat legutóbbi intézkedése igazolja, hogy a városi lakosokra az 1924. évre kivetett adók, azok teherbíróképességét meghaladják: egyetlen alapos orvosság képzelhető csak el és ez az *egyenlő és arányos teherviselési kötelektségük minden módon való szigorú érvényesítése.*

— Az egyenlő és arányos teherviselési köteleztség szigorú keresztülvitele nélkül lehet, hogy ideig-óráig egyensúlyt mutatnak az államháztartás számoszlopai, de az egészséges és tartós alapokra helyeztetnek nem tekinthető.

— A legelső feladat az államháztartás egyensúlyának egészséges és tartós alapokra helyezéséhez, hogy olyan statisztika álljon a nyilvánosság rendelkezésére, melyből megállapítható, hogy egyes foglalkozási ágak milyen arányban veszik ki részüket az államtelarból és így úgy oszolják meg az adóteher, ahogy azt az egyes foglalkozási ágak gazdasági ereje arányosan és méltányosan elosztva elbírija.

FOGÁSZAT-DENTIST

MÁRFAI ARTÚR

ÁLL. VIZSGAZOTT FOGÁSZ
IV. KAROLYKÖRÜT 26

Magyar kir. udv. szállító

Alapított 1850

SEMLER J.

Értesíti igen tisztelt vevőit, hogy

J. SEMLER

London, 14 Golden Square

békeminőségű őszi és téli ujdonságai, melyek a legkényesebb ízlést is kielégítik, legolcsóbb árak mellett árusítja

Maradékok mélyen leszállított árakon!

Frakk- és szmokingkelmék a legnagyobb választékban!

Főúlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok). Flóúlet: IV. Koronaherceg ucca 9. szám

Magyar kir. udv. szállító

Alapított 1850

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Nagy Vince előadása az OKISZ-ben. Február 19-én (esütörtökön) este 8 órakor az OKISZ rendes tag-összejövetele keretében Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő, y miniszter tart előadást, mely iránt általános az érdeklődés.

Fábián Béla nemzetgyűlési képviselő a Rákospalotai Kereskedő és Iparos Szövetségben. Február 11-én a Rákospalotai Kereskedő és Iparos Szövetség ünnepi társasvácsorát rendezte Fábián Béla dr., a pest-vidéki kerület nemzetgyűlési képviselőjének tiszteletére. A rákospalotai szövetség helyiségét az alkalomra zsúfolásig megtöltötték a megjelent tagok, akiknek nevében Fürst Ernő elnök, a központ részéről pedig Feleky László dr. titkár üdvözölték Fábián Bélát. Fábián Béla dr. megköszönve az üdvözléseket, hosszabb beszédben foglalkozott a gazdasági helyzettel s felhívta a rákospalotai kereskedőket és iparosokat, úgyiszent az összes pestvidéki kereskedőket és iparosokat, hogy egyesüljék erővel törekedjenek érdekeik megvédésére. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a megjelentek percekig ünnepelték Fábián Béla nemzetgyűlési képviselőt. A vacsorán felszólalt még Holló József, az Újpesti Fűszerkereskedők Egyesületének elnöke, Janza József és Tóth Dezso, a rákospalotai iparosok vezetői, továbbá Antal Endre dr. az Újpesti Kereskedők Egyesülete ügyésze, negyedik Szabó Béla szerkesztő, Reisz Gábor és Lampel Ignác, a Rákospalotai Kereskedő és Iparos Szövetség elnöke, akik mindannyian észrelet tettek, hogy Fábián Béla nemzetgyűlési képviselő felszólításához híven közös táborban fogják küzdeni céljaik eléréseért.

A múlt év gazdasági története. Das Ungarische Wirtschaftsjahr 1924. címmel írta meg Vágó József a múlt év gazdasági történetét. Az a revü, amelyet a szerző elvonultat előtűnk, megeléventi az infláció utolsó és a stabilizálás első fázisának képét. Megállapítást nyert, hogy a gazdasági élet szűkösvenés jelenségeiben mindig megtalálható a nagy összefüggéseket és a gyakorlati közgazda praktikus érzelme mellett sohasem véli el a mozdulatot az elemelőleg is tisztá fogalmakkal dolgozó teoretikus biztos keze.

Aggályok a köztisztviselők fizetésemelésével szemben. Bethlen István gróf miniszterelnök, hir szerint, megszerzte Genfben a Népszövetség pénzügyi bizottságának beleegyezését ahoz, hogy a köztisztviselők fizetését az elmúlt féléveszében áratlanul emelkedett állami jövedelmek folytán fel nem használt kölcsönrészlet terhére felemelhesse. Ez a hír érthető megdöbbenést keltett az adózó polgárság s különösen a kereskedők és iparosok körében, mert a köztisztviselők anyagi helyzetének méltánylása mellett sem tartják helyesnek a mai mostoha gazdasági viszonyok között azt a fizetésjavítást, mely egy gazdasági osztály javára a többi gazdasági osztályoknak mértékelen, igazságtalan és túlzott megterheléséből származik. A hangulataból ítélve, lehetséges, hogy a kormány fizetésemelésehatározása ellen — melynek politikai célzata egyébként is nyilvánvaló — komoly mozgalom indul meg.

Móhr Jenő dr. gyászja. Móhr Jenő dr. kamarai titkár neje hosszabb szenvedés után elhunyt. A köztisztviselőkben álló urnó elhalálozása alkalmából az OKISZ vezetése megleghangú részvételtartó intézett Móhr Jenő dr. kamarai titkárhoz.

A vásáresarnoki helypénzt felmenték. A székesfőváros tanácsa január 22-i ülésén elhatározta, hogy a vásáresarnoknak helypénzt, illetve a fülkébékeket február 1-től kezdődőleg emelni fogja. Az emelés meg is történt s átlagosan 20%-os.

— Február 27-én tartja első ülését a vasuti tarifabizottság. A vasutak képviselőiből és az érdekeltségűkből a tarifapolitika irányítása érdekében megalakított vasuti tarifabizottság február 27-én fogja első ülését megtartani. Ezen az ülésen a tarifabizottság egyrendjét, továbbá a Máv által az ülése előkészített anyagot fogják tárgyalni, az érdekeltségek pedig a Máv-nak az aranykoronaszámítás ügyében legutóbb kiadott rendeleteit fogják szóváltani.

— Az OKISZ tagdija. Az igazgatóság határozata értelmében az OKISZ e héten megkezdte az 1925. évi tagdíjak bevételezését s ezúton is felkéri tagjait, hogy úgy az 1925. évi tagdíjat, mint pedig a múlt évi esetleges hátralékot halasztás nélkül kiegyenlítsék az igazgatóság felé. — Az IPOSZ közgyűlése. Az Ipar-és Kereskedelmi Országos Szövetség idei évi rendes közgyűlést 1925. évi február hó 22-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel Budapestben, az Asztalosmesterek Otthona nagytermében (VIII. Bérkocsis uca 12.) tartja.

— Csak arcekpes igazolványokkal lehet belépni a vámhivatalokba. A vámhivatalokba hététről-hétre megismétlődő csalások és lopások megakadályozására a fővámgazgató rendelet értelmében ezentul a kereskedő és szállító cégek alkalmazottait csak arcekpes igazolvánnyal küldhetik vámkezelésre. A kereskedőknek és szállítóknak ugyanúgy kell magukat igazolniuk. A vámkezelésre kiküldött alkalmazottakról és főmőkeikről a vámhivatal nyilvántartást fog vezetni, amelyben a személyi adatokon kívül a céggel vagy alkalmazottjával kapcsolatos szabálytalanságokat is feljegyzik. Az új rend március közepén lép életbe.

— Február 26-án lesz az OKISZ legközelebbi hűlgyestéle. Az OKISZ legutóbbi összejövetelén kedélyes hűlgyestélt rendezett, melyben a megjelenteket Feleky László dr. titkár üdvözölte. Tekintettel az estély sikerére, azt február 26-án (esütörtökön) megismétlik. Az OKISZ ezúton kéri fel összes tagjait, hogy amennyiben a posta hanyarsága miatt a meghívókat kellő időben nem kézbesítettek, forduljanak a titkári irodához.

— Március elején életbe lép a vasuti papirtarifa. A kormány abból a célból, hogy elebevágron a szorzószám előbb-utóbb elkövetkezendő leszállításának az eddigi aranykoronában megállapított vasuti fuvardíjakat a tizenhétzhez szorzószám alapján papirkoronává változtatta át. Az erre vonatkozó hirdmény a Vasuti és Közlekedési Közlöny legközelebbi számában jelenik meg és március elején lép életbe. Az új rend nem jelent tarifacemlést, hiszen a tarifát már ma is csak papirkoronában lehet kiegyenlíteni.

— A Kamara elhatározta az arany-mérleg ügyében tervezett ülést. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ülést tűzött ki, amelyen a készülő arany-mérleg törvényjavaslatot akarták tárgyalni. Közbejött akadályok miatt a kamara az ülést elhalasztotta, s csupán a legközelebbi napokban fogja megtartani.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség hivatalos lapja. Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Neurath Ignác posztó- és bűlcsárnyakereskedés Budapest, IV. Károly körút 5. sz.

STEINHARDT TESTVÉREK VII. Király uca 1. sz. 3 Rővid- és szövőttáru nagykereskedés

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA Posztó- és bűlcsárnyakereskedés Budapest, V. kerület, Arany János uca 22. szám

26 Legjobb minőségű férfi- és nőiszővetelek legoleosabb bevásárlási forrása FRIEDMANN FARKAS divatáruháza VII., Király uca 11. sz. Eladás nagyban és kicsinyben!!

Bűchler Zsigmond és Társa, Budapest Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak TELERPEK: Wien, I., Biberstrasse 8 — Brtn, Davadolini 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

Holtzer Viktor, Budapest éks- és arany- és ezüstművés Gyár és raktár IV. Károly körút 10. (földm.) Villamos erőre berendezve. Készít mindenféle ékszer, arany- és ezüstmunkát, alakított és javított. Allandó raktár mindennemű ékszer, arany- és ezüstárúkból és órákból. Telefonszám: 110-24

Pajor és Griesz posztó- és bűlcsárnyakereskedés Budapest V. Bálvány uca 5. szám

KLINGER IG. gyapjűszövet-gyárainak: Neustadt an der Tafelflecke i. B. Jungbunzlau i. B. Kratzau i. B. Dalowitz i. B. vezérképviselete Magyarország számára Bécs, Zelinkagasse 4

Einizig Henrik VII. Károly körút 19. Telefon József 122-67 Káitűződígyárosok képviselője

Eibenschütz Sándor posztó- és bűlcsárnyakereskedés, V. Sas uca 4. Legnagyobb raktár az összes női- és férfiszővetelekben

Auspitz Alfréd posztó- és textilgyárak képviselője Budapest, V. Mértleg uca 12

»ATLASZ« Gyapjű és Pamutáru Kereskedelmi Rt. Export-Import, Budapest, Mértleg uca 12

Schwartz és Hirschberg Pártoljuk a hazai ipart! pamutiszővetelek- és bűlcsárnyakereskedők A Budapest — Warnsdorfi Pamutiszővőgyár R.-Társ. egyedüri ügyleti lerakata. Budapest, V. Zrínyi uca 15. 48

Holtzer S. és Fial kézműáru nagykereskedés Saját kikészítései fehér- és nyamottáru Budapest, Zrínyi uca 17. 119

Sugar Armin posztó, pamut- és bűlcsárnyakereskedés IV. Nagykorona uca 11. szám

Budapesti Nemzetközi Vásár 1925. április hó 18-27. Rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. Európa összes nagyobb városaiban külképviseletek Kedvezményes utazás és vízum Lakaskütelés Felvilágosítás a vásáriródnán: V. Szemere uca 6

Porges és Társa Rt. textil-nyákereskedés Károly körút 19. Vezérigazgató Wild (cso. igazgatók Baum Mór és Schönbach Béla)

Epstein és Pfeifer textiláru-nagykereskedés, Budapest V. Sas u. 6

Réti Sándor és Tsa posztó- és bűlcsárnyakereskedés, Károly körút 15

Deusch Mór és Fial Vilmos császár út 6. 65 Férfi-, nő- és gyermekruhagyár. Szűrmé-áruanyag. Posztó- és bűlcsárny nagyban

PLATSCHEK VILMOS férfiruha áruháza Budapest IV. kerület, Károly körút (Központi városiáru.) Telefon: 11-78. szám

Sugar Arnold üzletház Budapest V. Sas uca 20. szám. Kendő-, zsebkendő- és divatáru nagykereskedés. — Allandó dűs raktár

Weiner Mátyas divatáruházban vidéki kereskedők és kiskereskedők számára szövet-, sejm- és mosokelmelekkel készült méretekben is nagyban árban szerzhetik be Budapest VI., Andrássy út 3. szám

Csomagolópapiros 64 LEVAI SANDOR papírnagykereskedés. Telefon: 199-00, 180-18 Budapest, VI., Andrássy-út 33

Donáth Jenő és Társa Budapest, IV. Petőfi Sándor uca 11 S. adington & Co Ltd londoni posztógyári cég vezérképviseelői 30

Női- és gyermek- SEINER és KLINGER fejűtő áruház Budapest IV. Kossuth Lajos u. 17. Telefonszám: József 111-54 101

Guttman és Fekete kötszövött- és kötöttáruagyár Budapest-Óbuda Központi raktár és iroda: VI. KER., DEÁK TÉRS. SZÁM (ANKER PALOTA)

Kovács Ernő 13 posztónagykereskedés Budapest V., Nagykorona u. 15

Reizer Emil Posztó- és bűlcsárnyakereskedés VI. kerület, Ruzsa köz 4. szám

Beck Vilmos és Fial gyapjűáruagyár Gross — Meseritsch Emerich Ditt Humpolec Iroda: Bécs VI., Hirschengasse 25

Páfos, Grosz és Tsa posztó-, bűlcsárnyakereskedés VI. Király uca 8. Nagy vasútiak: Lőrinc, rendőr- és fűzölte, közzállítási és Roczszapótkóban

GROSZ ADOLF 33 Posztó és kézműáru nagykereskedése Budapest, V. kerület Vilmos császár út 12. Telefonszám: 110-40.

Zsebkendők, női ruadrónák, textiláru nagyban behozatala Hochstädter Mór és Fial kézmű-, gyermekruha-, női- és férfifehérművek gyára Budapest, Károly körút 13. Alapított 1883. Telefon: József 115-22

MAGYAR DIVATCSARNOK Rákóczi út 74

HIREK

Szenvedélyes viták

a kormánypartban Rupert mentelmi jog-sérélmé körül

Nemes Bertalan éles támadása Nánássy Andor ellen, mert az ellenzékek szavazott — Terror, politikum és mentelmi jog — Reparálják Kiebsberg sérelmét a plakátgyben A Rupert-ügy végleg elmérgesítette a helyzetet

A Petőfi-Társaság ülése. A Petőfi-Társaság vasárnap délelőtt az Akadémia dísztermében felolvasó ülést tartott. Pekar Gyula olvasta fel Négrady-Pap Gyula „Lovain” című költeményét. Utána Erdő-Harrach Béla olvasta fel emlékeztetőt a „Hon” szerkesztőségében előtörtént évekéről és élénk szinleket esztelto a szerkesztők Jókainak alakját. Csöböl Munka költeményeket adott elő és különösen két irodalmi költeményével aratott nagy sikert. Végül Farkas Imre olvasta fel „Vissza Napkeltoez” című vigjátékának első felvonását.

Művészet az Újságírók Egyesületében. Szombaton este tartották a szokásos művészeti estét az Újságírók Egyesületének helyiségében, amelynek műsorán Sandor Böske, Ködery Gyula, Farago Sari, Vigli Miklós, Radó Sándor, Keglevich Mariska, Ledért Béla és Grósz Alfréd léptek föl. A közönség megleően ünneplte a szereplőket. A műsört hajnalig tartó tánc követte.

A szociáldemokratáknak megkoszorúzza Somogyi és Bacso sírját. Ma öt éve annak, hogy ismeretlen tettesek bestialis kegyetlenséggel meggyilkolták Somogyi Bélát és Bacso Bélát. A szociáldemokratáknak az alkalomból kiadványt a Kerepesti temetőbe, ahol Propper Sándor nemzetgyűlési képviselő kegyeletos szavakkal emlékeztet meg a szocializmus két martírjáról, majd a sírköve helyére a párt koszorúját. Az ünnepség után a mintegy tízezer főnyi tömeg rendezten szétszórt.

Százharmincemilliót síkaszott egy banktisztviselő. Még az elmúlt év folyamán történt, hogy Hunyadi László bankhivatalnokot a Hermes pénzintézet b) listára helyezte és állásából nyomban elbocsátotta. A banktisztviselő rövid állástalanság után Beregi József ügyvezényeshez került, ahová magával vitte több komitensét is. Ezek között volt Korbuly Dmonok magántisztviselő is, aki mintegy százharmincemillió korona értékű értékpapírt adott át Hunyadiak azzal a rendeltetéssel, hogy azokat juttassa el Beregi Józsefhez. Hunyadi a papirokat elcsajátította és az őrre kapott pénzt különböző éjjeli klubokban elkétyáztta. A károsult magán-tisztviselő feljelentésére a rendőrség lefolytatta Hunyadi Lászlót, akít a mai nap folyamán már átkísérték a Markó-utcai fogházba, ahol a soros ügyész elrendelte előzetes vizsgálati fogságba való letartóztatását.

Az Újságíróegyesület választmányi ülése. A Magyarországi Újságírók Egyesülete ma, hétfőn, délután félnyegy órakor az Otthon Körben választmányi ülést tart.

Házasság. Vasárnap délben vezette útjára a Dohány utcai templomban Gróf László földbírtokos Eisenmann Gyula nagykereskedő leányát Lillyt. Az esketés alkalmból a fényesen kivillagított és virágokkal feldíszített templomtól szufolásig töltötte meg az ünneplő közönséget, a melynek sorában megjelennek Ugron Gábor dr., Vásonyi Vilmos dr., Bárczy István dr. nemzetgyűlési képviselők, Ripka Ferenc kormánybiztos, Márkus Ferenc dr., Leder Sándor dr., Ehrlich S. Gusztáv és a társadalmi élet számos kiválósága. A szertartást Lazarus és Linczy főköntörök és Hevesi főpap vezették el a teljes énekkar segédlete mellett.

Kuturés Kőhányán. A Kőhányai Kultúregyesület szombaton este rendezte a havi kulturális estét a Jármy-féle vendéglő nagyszobájában. Pálczut Lajos elnök megnyitójában a zeneti összejövetel hangulajozta. A műsor keretében nagy sikert aratott Vörös Géza operabéna. Kovács István színművész, lovabbá a Kultúregyesület agilis tagjai: Gabbai Gyula, Bíró Ferenc, Kőlmér Juci, Juhász Olga, Knell László és E. Sallai Ottília színművész nőgy játkával, mint tényszerűen nagy sikert aratott.

Tettenért tolvaj. A Magyar Ruggyantadrúgyár feljelentést tett a rendőrségen, hogy raktárából 18 millió korona értékű gumisarkot elloptak. A detektívek megállapították, hogy a lopást Tammer János 50 éves gyári tüzoltó követte el, aki tettét beismerő és elmondta, hogy a lopott árut Sandt Mihály 47 éves cipész-mesternek adta el. Mindkettőjüket őrizethe vették.

Villamos elgázolt egy horádt. Vasárnap délelött a Lehel-utóban egy horád egy már mozgásban lévő villamosokocsaiba akart fölászni. Elcsuszott és a pótkocsi kerekét alá esett, melyek mindkét lábát levágták.

Rupert Rezső letartóztatása, amely a politikumot kikapcsoló jogászok egyhangzó véleménye alapján súlyosan megsérítette a mentelmi jogot, az egységspárti tagjai között is éles vitákra és szenvedélyes kirobbanásokra szolgáltatott okot. Az történt ugyanis, hogy a mentelmi bizottság két kormánypárti tagja:

Nánássy Andor és Kovács Nagy Sándor azt a nézetet képviselték, hogy Rupert Rezső mentelmi joga sérelmet szenvedett.

és állásponójuknak nyitlan is kifejezést adtak. Hangsúlyozták ugyanis — ami egyébként normális parlamenti viszonyok között egészen természetes —, hogy

mentelmi kérdésekből a politikai momentumokat ki kell kapcsolni.

A kormánypárt többsége azonban nem tudja magát a politikai szempontoktól függetlenül, sőt

a pártvéleményt terror útján is rá akarja erőszakolni a tárgyilagosan gondolkodókra.

Kövés Nagy Sándor a mentelmi bizottság ülésén be is terjesztette az előadói indítvánnyal szemben Rupert Rezső mentelmi jogserelmének megállapítását tartalmazó javaslatát, amikor azonban szavazásra került volna a sor, több egységspárti társával együtt az ülésről eltávozott. Nánássy Andor végig kitartott és le is szavazott az előadói javaslat ellen.

Nagy tűz Győrött. Győről jelentik, hogy az utóbbi hetekben feltűnően megsaporodott a városban a tüzesetek száma. Győr egyik külvárosában, Szabadhegyen, vasárnap is hatalmas tűz pusztított. Hat óra tájban kigyulladt a szabadhegyi szériskert s csak a tűzoltóság gyors és eredményes munkájának köszönhető, hogy a nagy szélben nem terjedt el a tűz az egész Szabadhegyen. A tűzet, Erdélyi Ernő tűzoltóőfőparancsnok véleménye szerint, feltétlenül gyújtogatás okozta. Föltűnő, hogy Szabadhegyen a szériskert ebben az évben már harmadizban gyulladt ki. A tűzoltóőfőparancsnok jelentésére az állami rendőrség győri főkapitányának bünygyi osztálya széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, kik és milyen körülmények között követték el a harmadizban megismétlődő gyújtogatást.

Letartóztatott egy síkaszó szieső. Holcz Imre 28 éves szieső följelentette a rendőrségen, hogy ötven millió értékű bizonyánnyal kapott szőrméretet eladta és a pénzt saját céljaira fordította. Holczot Andrássy ut 17 számú lakásáról előállították és kihallgatása után letartóztatták.

Beszakadt az úttest az Eszterházy-utóban. Az Eszterházy-utca 26. számú ház előtt a járda, két negyszögletes terüllet, beszakadt. A kerületi mérnökök megállapították, hogy a vízvezeték csőve megrepedt és a kitűnő víz mosta alá az úttestet. A javítási munkákat megkezdték.

Másnap aztán szenvedélyes vita fejlődött ki a kormánypartban.

Nemes Bertalan éles kifakadásokkal támadt Nánássy Andorra, súlyos szemrehányásokat tett neki és azt mondotta, hogy

legalább tartózkodjék a nyílt állásfoglalástól.

ha már szembehelekedik a pártfegyelemmel. Voltak többen a kormánypartban, akik Nánássy Andor véleményét osztották, a terrorizálós fellépés azonban meggondolásra bírta őket.

A szenvedélyes kormánypárti viták eredménye az, hogy Rupert mentelmi ügyének tárgyalásán tartózkodni fognak a szavazástól azok az egységspártiak, akik Schedl tanácselnök eljárásmentes mentelmi jog-sérélmét látnak.

Az egységspártiak ez a magatartása végleg kizárta az ellentétet a kormánypárt és az ellenzék között.

Ma már semmi remény sincs arra, hogy belátható időn belül helyre lehessen állítani a parlamenti munka normális kereteit.

A kormánypárti szótálaban előlérbe kerül a Klobheberg-ügy is. A mentelmi bizottság ugyanis tudvalevően Csilléry András és Buday Dezső mentelmi jogának felfüggesztése ellen döntött a plakát-pör ügyében, amelyet Kiebsberg Kunó gróf indított az EME vezetősége ellen. A kormánypárt úgy döntött, hogy a jelenumban feltétlenül reparálják a kultuszminiszter sérelmét.

Közel 10.000 kihagyott választó nyújtott be felebbezést. A választói bizottságok mint ismeretes 14.889 választó polgárt hagyta ki a községi választások névjegyzékéből. A kihagyottak tegnap, vasárnap déli 12 óráig élhettek a felszólamlás jogaival s az ideig nyújthattak be felebbezést a kihagyó határozatok ellen. A kerületi előjárásokon vasárnap délelött óriási volt a forgalom, az érdekelték tömegesen siettek a felszólamlásaikat benyújtani, hogy választójogukat visszaszerezzék. A különböző ellenzéki pártok szintén sok száz kihagyott választó felebbezést adtak át az előjárásokon. A pontos számadatokat csak hétfőn állítják össze, de hozzáértők becslése szerint közel 10.000 felebbezést érkezett be a határidőig, tehát a kihagyottak kétharmad részé kért sérelmi orvoslást. A választói bizottságok már ma, hétfőn hozzákezdenek a felszólamlások elintézéséhez s március 4-ig tartoznak ezekben az ügyekben dönteni. Előreláthatóan a bizottságok több ezer kihagyott választónak fogják visszaadni választójogát.

Betrűs Újpesten. Vig Elek, Újpest, Jókai-utca 11. sz. lakásába ismeretlen tettesek betörték és mintegy ötven millió értékű ékszert és készpénzt vittek el. A rendőrség keresi a betrűkeket.

Baleset. A Soroksári-uton levő Hungária malomban egy henger elkapta Kéllinszky Ferenc 25 éves molnár jobbkarját és teljesen szétrombolta. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték.

A Magyar Orvosok Röntgen-Egyesületének tisztújító közgyűlése. A Magyar Orvosok Röntgen-Egyesülete, most tartotta meg tisztújító közgyűlését. Előnk lett Kelen Béla dr. egyetemi tanár, titkár Hermann János dr., alnölkök Olló Imre dr. és Kollárits Béla dr. jegyző Czunft Vilmos dr., pénztáros Büben Iván dr. A közgyűlés elhatározta, hogy a múlt évben megtartott és még külföldi orvosok részéről is nagy számban látogatott röntgen-tanfolyamot az egyesület éventénként meg fogja ismételni.

Izraelita hitközségi választások. A pesti izraelita hitközség vasárnap délelött tartotta meg a képviselőtestületi választásokat. A választáson — amelyen több mint háromezer szavazatot adtak le — a hivatalos lista főnökes grózelmet aratott.

Alaptalan följelentés egy moztulajdonos ellen. Múlt heti számmunkában közöltük Pálfi Sándorúrnak Lázár Loránté elleni följelentését. A följelentéssel szemben Lázár Loránté született Batizfalvy Elza, a Király színház volt primadonnája, a következőképpen ismerette az ügyet: Pálfi Sándorúrnak, a bukott Pálfi-Bank tulajdonosának feleségét, a bank bukása alkalmával félkerestő és elpanaszolta neki, hogy forja őt is tönkretette, mindenét elvesztette a bankjában. Ekkor Pálfiének önként fölajánlott pár darab kis részvényeket és 20.000 K készpénzt Lázárnak azzal, hogy értékesítse azonnal és fordítsa követelése förlésztésére. Lázárnak az ingóságokat magával vitte és bár odavetett értékeinek csak egy részét vette ki, még sem tett följelentést Pálfi ellen. Másfél év múltán Pálfié megbánván a dolgot, ügyvéd útján megpróbálta visszakövetelni ingóságait Lázárnától azon kifogással, hogy 5 csupán megvörösé vettét adta át azokat. Persze Lázárnak határozottan megtagadta a tárgyak visszaadását s erre Pálfié beadta elono valótlanságokat tartalmazó följelentését.

1000 korona egy méter valencien esipket 13.000 korona egy méter kitiún mosható delent! Hasonló párhuzamú olcsó árajánlatokat közöli a Fejvesz Dezső Rt. lapunk mai hírdetési rovatában.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága f. hó 14-én tartott ülésében megállapította az 1924. évi mérlegét, amely megfelelő tartaleköltségek után 12.473.552.610 korona 95 fillér tiszta nyereséget tüntet fel és elhatározta, hogy az 1925. március 7-én tartandó nyolcvanötödik évi rendes közgyűlésnek a tavalyi 20.000 koronával szemben, 70.000 korona osztalék kifizetését fogja javasolni.

Unghváry László Falskola Rt. Cegléd — mint velünk közlik — a tavaszi szállítást megkezdte. Tessék árjegyzéket kérni Budapestben kizárólag Ferenciek-tere 3. földemelt 14. Telefon: József 152-07.

Elgázolta a motorkerékpár. Ma délután Cinkotán egy száguldo motorkerékpár elgázolta Pallér József 10 éves tanulóit, azután tovább robogott. Pallért a Szent István-kórházba vitték.

Elsőrangú minőségű bútorok ugymint hálószobák, ebédlők üliszobák, előszobák, konyhák és leányszobák február 21-ig a leltár alkalmával megszabott mélyen leszállított árban kizárólag csakis készpénzért kaphatók. Minőségbeli szavatosság, Díjmentes, elsőrangú csomagolás. Haas Miksa bútornagykereskedő BUDAPEST Belváros, Hajó ucca 12-14

Selyem tricoruha 295.000 K. Gerő Márton Király ucca 22

A Ford-teherautó a leggazdaságosabb! Ára karosszérvával, forgalmi adóval 79 millió korona A Ford-gyárak autorizált képviselője: Haltenberger Vilmos Budapest VI., Nagymező u. 19. Tel. 66-19

Hétfőn kezdik meg Oreskovicsné gyilkossági ügyének főtárgyalását

A gyilkos asszony teljesen beszámítható

Az elmúlt év márciusában ország-
szerte nagy szenzációt keltett az a
borzalmas gyilkosság, amelyet
Oreskovics Bogumilná követett el a
főtárgyalóban. A negyvenöt éves
asszony a Váci uca egyik házában
együtt lakott unokanővérével Ber-
gersberg Irmával, aki meglehetősen
főmódu nő volt.

Az unokanővéreknek közös udvar-
bójuk volt és ez ugy látszik, hogy
inkább Roffersberg Irmát tűniette
ki kegyeivel, mert a szerelmeseik
elhatározták, hogy kivándorolnak
Amerikába és ott egybekelnek
Oreskovicsné, aki egyébként zilált
anyagi viszonyok között élt, állan-
dóan perpatvarban állott unokanő-
vérével.

A vizsgálat kiderítette, hogy
Oreskovicsné ugy követte el a gyil-
kosságot, hogy miközben unokanő-
vére a konyhában aludt, kinyitotta
a gázcsovet és a kiáradó gáz a sze-
renesétlen asszonyt megölte. Ores-
kovicsné, hogy szörnyű büntetést
elrejtse, a holttestet el akarta
tűntetni és ezért egy nagy konyha-
kessel hozzálátott a holttest feldar-
abolásához, de közben visszaretent

a véres munkától. Megelégedett
volna azzal, hogy a hullát a kony-
hából az udvartól jobban elzárt
szobájába cipelje, de mivel az áldo-
zat kövér természetű nő volt, ez sem
sikerült neki.

Három napon át lakott együtt
a hullával Oreskovicsné és amikor
már a hullabűz betöltötte az egész
lakást, akkor a bűncselekmény ki-
derítésétől való félelmében Eszter-
gomba szökött. A bűnös asszony
előzőben azonban magához vette
Roffersberg Irma nyolcemeilli ér-
tékű ékszereit, 12 személyes ezüst-
evőeszköz készletét és drága szőr-
méit. Oreskovicsnénak Esztergom-
ban nem volt sokáig maradása,
mert visszajött Budapestre. A nyom-
ozó detektíveknek csak hosszas
keresés után Óbudán egyik rokon-
nak lakásán elrejtőzve sikerült
megtalálniuk.

A gyilkos asszonyra vonatkozóan
gyakran felmerült az a gyanu,
hogy az elméje nincsen egészen
rendben, de a törvényszéki elmeor-
vosszakértők hosszas vizsgálat után
megállapították, hogy Oreskovicsné

sem jelenleg, sem a bűncselekmény
elkövetésekor nem szenvedett elme-
bajban és ezért teljesen beszámít-
ható.

A budapesti királyi ügyészség
rablás és gyilkosság címén emelt
vádát az asszony ellen és a bűnper

főtárgyalását hétfőn kezdi meg a
bűntörvényszék Kraysell ítéltá-
blái bíró elnökelete alatt működő
tanása.

A főtárgyalás iránt, ahol a védel-
met Lénárt Béla dr. látja el, általa
nos az érdeklődés.

Egyezkednek az Agricola Rt. bukása ügyében

További sorsáról későbbi közgyűlés dönt

A konjunktúra-vállalatok sorozatos
kimulásának legújabb fázisa az Agri-
cola Export-Import Rt. bukása. Néhány
ével ezelőtt alakult ez a kurzusinté-
zmény, melynek igazgatóságában több
képviselő is résztvevett, ezeknek egy ré-
sze azonban később lemondott. Az Agri-
cola mindenütt mint jól megalapozott,
főkeeres vállalat volt ismeretes. Eleinte
valóban jól prosperált, később azonban
külföldi cégekkel a meta üzletekbe be-
csúszott, amely rosszul végződött és
okozta a vállalat bukását.

Az Agricola ugyanis a budapesti pia-
con nagymennyiségű gabonát, gyapjút,
luernát stb. vásárolt és ezt külföldre
szállította. A külföldi piacokon azonban
árcsökkenés állt be, az árut a vásárlási
áron alul kellett értékesíteni és előfor-
dult, hogy egy tételnél 400-500 millió
korona differencia keletkezett. A rossz
üzletmenet folytán a passzívák csakha-

mar közel három milliárdra emelkedtek.

A rendőrségen néhány nappal ezelőtt
csalás és sikkasztás címén följelentés
tettek a vállalat két igazgatója, Mada-
rassy Endre és Cruder Vince ellen, aki-
ket előállítottak a főkapitányságra, de
kihallgatásuk után szabadon bocsátották
őket, mert a rendőrség bűncselekményt
nem látott főforogni és az iratokat is
átvette az ügyészséghez.

A vállalat igazgatósága, akiknek so-
rában helyet foglal Madarassy és Cru-
deren kívül Demkó Dezső, a Vásárpénz-
tár igazgatója, Vasadi-Balogh György,
Hir György, Temesváry Imre és gróf
Nyáry-Normann Rudolf, tárgyalásokat
kezdték a hitelezőkkel és ezeknek mai
állása szerint minden remény megvan a
megegyezésre. A vállalat további sorsá-
ról a később összehívandó közgyűlés fog
dönteni.

FENYVES DEZSÓ RT

Valancien-csipke
csak a Kálvin-téri áruházunkban

1.000

korona

Gyapjűszövet-osztály:

Kitűnő használati öltönykelmék	85.000
Divatminős öltönykelmék	120.250
Eredeti angol öltönykelmék	135.000
Egylélekkel	157.250
Gabardin női ruhakelmék	45.000
Gyapjú sevit, dupla széles	59.750
Kombinált öltönykellék-csomag (tartalmaz egy öltönyhöz szükséges bélényanyagokat)	175.000
Eredeti angol öltöny, raglán, női kosztóm és francia ruha-kelmékben gazdag választék.	

Konfekció-osztály:
(csak a Kálvin téri áruházunkban)

Nevekedő Kabát, legújabb fazon	706.200
Angol Homespun Kabát, tavaszi újdonság	873.300
Divatcsikós aljak	59.700
Trikószemper, műselyemből minden színben	157.250
Pohár opálblúrok, legújabb fazonokban	125.000

Selyem-osztály:

Cáikos műselyem újdonság, báli színekben, 80 cm	59.200
Tizta selyem, 85 cm széles, minden színben	74.000
Lébert-selyem ruhára, minden színben	86.950
Crape de Chine, nehéz minőségű	125.000
Selyem marocnala, legdivatosabb minták	133.200
Kétféle ruhaselyemekben drámai választék	

Delén
kitűnően mosható divatszínekben

13.500

korona

Vázson-osztály:

Fenyves mosott sifón és pamutvázson	17.000
Bőrös angia	21.000
Kitűnő alsónadrág köpper	25.000
Batizstifón, 83 cm széles	24.900
Batizstifón, 130 cm széles	38.800
Pamut lepedővázson, 150 cm széles	45.350
Pamut paplanlepedővázson, 180 cm széles	53.650
Len vászontörülköző	19.450
Flanell portörök	18.800
Pohártörök	18.800
Kétfélekézet, damaszt, üszemélyes	136.150

Kötött- és szövöttáru-osztály:
(csak a Kálvin téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitűnő női harisnyák dupla talp és sarokkal	23.000
Pátyol női harisnyák, minden színben	37.000
Férfiszokni, tartós minőség	7.400
Férfiszokni fűz, kitűnő minőség	23.000
Férfi svéd kesztyű	25.900
Női svéd kesztyű, selyem kivarrással	26.800
Női gyapjúmalom, minden színben	170.000
Női kötött kabát, tizta anyag	342.000

Hímzett grenadin
Divat creppon és flanel
Fehér aszúr függönykelme
Ingzefir és kreton

16.500

korona

Női-férfi-osztály:
(csak a Kálvin téri áruházunkban)

Női batizst szabkésztés, aszúrral	6.000
Női nappali ing, aszúrral	26.000
Női nadrág, aszúrral	26.000
Női hálóing, aszúrral	79.500
Ing és nadrág batizstkészlet, hímzve	200.000
Batizst szoknyakombiné, közli aszúrral	90.000
Pamut vázson párnahuzat	73.500
Pamut vázson paplanhuzat	106.100
Szines pamut, kitűnő minőségű	205.000
Különböző fehérszínűekben és bélelt-ágytakaró nagy választék	

Férfi-férfi-osztály:
(csak a Kálvin téri áruházunkban)

Szines nappali ing, két külön gallérral	26.000
Flanell sport főtérít két gallérral	26.000
Pikémellő ing, fehér	26.000
Kitűnő hosszú hálóing	200.000
Hosszú alsónadrág, köpperből	64.500
Rövid alsónadrág, kitűnő minőség	24.000
Pyjama öltönyök, nagy választékban	200.000

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres szövet, selyem és mosó

maradékok
néldátlan előző

Mintákat
kérlelésre készséggel küldünk

Mister Smoking

mondja meg hamar, Faludi Jenő miért választotta ilyen hirtelen Bécsbe?

- Megmondom, de egyelőre még titok. Faludikék a nyáron kibérelték a Scala színházat a Ligetben, amelyet azelőtt Beúthy László bérelt és amely az Angol-park tulajdona. Faludikék a nyáron itt egy hatalmas revüt akarnak színházzal, olyat körülbelül, mint amilyen Bécsben ment vagy háromszázszor. "Wien gib acht" címmel. Nálunk "O drága Budapest" lesz a címe és majd meglátja milyen remek lesz, pedig angol görögök nem is játszanak majd benne.

- Hiszen akkor az angol görögök már nem tesznek ilt.

- Térd maga édes barátom, mert igenis itt lesznek, csak hogy mások, nem azok, akik itt vannak most. Egyedül a bájos szőke Collins Lalla marad itt, aki már-már érzelmi költő: néznek Magyarországra. A többi görögök crepülőlünk hozza a Kodós Albionba, Londonba, ahol számos utca van és sok sarok. A görögök helyett azonban új görögök jönnek, de már nem Londonból, hanem egészen Amerikából, ahonnan mister Blumenthal küldi őket. Az új görögök persze új számokat is hoznak majd, amelyeket azonban már nem Haskell, hanem Szaboles fog betanítani, mert Haskell is tovább utazik, sőt az angol táncos Ivain is, akinek a helyére a kis Latabár gyereket állítják.

- Apropos Latabár! Igazak az óra hírei?

- Persze, hogy igazak. A kis Latabár gyerek tíz próba közül tizenkétet elkészített, mert, amint ő mondta, nem volt órája. Erre kapott a Fővárosi színházától vagy nyolc darab órát ajándékba, aranyat, ezüstöt, ocellt, Doxát, Schaffhausen-t, Omega-t, meg nem tudom én mit. A kis Latabár persze borzasztóan megörült az ajándékok tömegének és két napig a legpontosabban meg is érkezett a színházba. Harmincnapra azonban újból elkészített, mert kiderült...

- Kiderült?
- Kiderült, hogy a kis Latabár mai nehéz konjunktúra miatt eladta az összes órát és azóta újból rágcsál kékisk, amíg nem veszenek neki megint néhány órát.

- Biller Irén?

- Biller felkeltőzött a Svábhegyre és olyan aszkéta életet él, mint egy angol színházi. Biller napirendjét is elmondom, hogy meglássa, milyen a primadonna agyonirigyelt élete. Hát hallgasson ide. Biller Irén reggel 7 órakor felkel és 8-ig tornázik. 8-kor újból lefekszik és 10-ig alszik. Fel 11-től 12-ig sétálnia kell, tizenkettőtől negyed egyig pedig hideg fürdőt rendelt az orvos. Felháromig újból sétálni kénytelen, háromig ebédel, ötig alszik, félhétig sétál, azután autóra ül és bejön a színházba... És ez a diétikus életmód így megy minden adott nap, amíg vagy a doktor, vagy Biller meg nem unja.

- Látta a „Nyú“-t?

- Látam. A darab remek, irodalmi, pompás, gyönyörű, de nem ilyen nagy színháza való, ahol a nézőtérben sokan ülnek és így sokan is köhögnek. Már pedig minden köhögés úgy vád bele a színpad finom halk levegőjébe, mint az isten világa. En meg ennyi köhögős ember nem látom egy rakdson...

- És a rendezést...

- Jó, de hogy egy rossz viccet mondjak, "jó" is lehetne. A tíz kép között aránylag nagyon hosszúak a szünetek. Ezt bizony másképp lehetne valahogyan megoldani.

A legnagyobb párisi siker
Menyasszonyi látvány
(La fleur d'orange)
vigjáték
a Renaissance Színházban

SZÍNHÁZ

Pirandello új darabja
a Blaha Lujza-színházban kerül színre

A Szulamit Bécsben

Erdekes tervvel foglalkoznak most az Unió iródájában. Arról van szó, hogy

a Blaha Lujza Színházban egyelőre beszüntetik az operettelőadásokat

és áttérnek a drámai előadásokra, amelyeknek sorát Luigi Pirandello új vigjátékával nyitják meg. Pirandello új darabja először Rómában került színre, ahol világságos frentikus sikert aratott. Rómából Londonba került, majd Párizsba és onnan most elhozták Faludikék, akiknek három évre opciójuk van minden Pirandello darabra. Ebben az esetben a Blaha Lujza Színház operettársulata felszabadul és minden változásúg szerint

Bécsbe megy vendég szerepelni Donáth és Kövesy daljátékával, a „Szulamit“-tal.

Faludi Jenő legutóbbi bécsi tartózkodása alatt ebben az ügyben is tárgyalta bécsi színházigazgatókkal, mert csak ennek keresztelvittele esztőlnek

lén volna lehetséges Pirandello vigjátékát a Blaha Lujza Színházban bemutattani.

Ha a Blaha Lujza Színházban a drámai előadás beválik, nem lehetetlen, hogy a jövő esztendőől kezdődően ezt az elrendezést véglegesítsék és

a Blaha Lujza Színházban adnak majd otthont a drámáknak, míg a hatalmas karzattal bíró Magyar Színház operettszínház lesz.

Ezzel természetesen újból akuttá válik a két Unió színház igazgatói kérdésének megoldása is, amelyről a mai napokban még niucs szó ugyan, de a befentesek már tudják, hogy

ez a kérdés is eldől rövidesen.

Emőd Tamás, a Blaha Lujza Színház igazgatója, az operettszínházak dramaturgia lesz, Lakatos Lászlót pedig dramaturg-igazgatóvá nevezik ki a négy Unió színház felé.

Somlay Artur és az Unió

A művész nem köt éves szerződést egy színházzal sem

Napokkal ezelőtt elterjedt annak a híre, hogy Somlay Artur felbontotta a Renaissance Színházal való szerződését és az Unióhoz szerződött. Egyesek már azt is tudták, hogy Somlay a „Menyasszonyi látvány“-ban lép fel utoljára a Renaissance Színházban, míg az Uniónál az új Pirandello darabban mutatkozik be a közönségnek.

A Hétfői Napló munkatársa úgy értesül, hogy Somlay még nem bontotta fel szerződését a Renaissance Színházal és így nem is szerződhetett az Unióhoz, de valóban komoly és már a befeteshez közeledő tárgyalásokat folytat

Bárdos Artur doktorral a szerződése felbontására.

Somlay Artur szerződését olyan értelemben akarja megváltoztatni, hogy az ne végleges szerződés legyen, hanem csak vendég szerepekre szolgáljon, amelyek mellett más színházban is fellépessen, ahol számára megfelelő szerepet tudnak biztosítani.

Somlaynak ugyanis feltett szándéka, hogy többet nem köti le magát egyetlen egy színházzal sem, hanem ott fog játszani, ahol neki tetsző vendégfellépésre szóló szerződéssel és szereppel megkínálják.

- A Szulamit?
- És a Menyasszonyi látvány!
- Mit mondjak egyebet? Remek francia darab és Somlay Artur újból nagyszerű...
- Hallotta, hogy Ihdz Csulit a mult heten beteg volt.
- No nem volt olyan veszedelmes a betegsége, mint ahogyan maga azt gondolja, hanem úgy történt a dolog, hogy szerdán Somogyi Nusi meghívta csütörtökre vacsorára Ihdz Csulit azzal, hogy csütörtökön este majd együtt mennek el a színházba. Csütörtökön este azonban Somogyi Nusi elfelejtett szólni Ihdzának, amire Somogyi ment jobbra, Ihdz meg balra és így a vacsorából nem lett semmi. Ihdz azonban huszonegy órát törte a fejét, hogy lehetne Somogyi bosszút állani, míg végre kislátta. Másnap este bement Somogyi Nusi öltözőjébe, néhány percig beszélgettek, aztán egyszerre elkezdett kiabálni, mint egy sebzett vad. Képzelték, hogy összeszaladt az egész színház, Ihdz pedig jajgatott Somogyi öltözőjében. Bejött az inspektor orvos is, aki megvizsgálta Ihdzát, aki arra a kérdésre, hogy nem rontotta-e el a gyomrát, így felelt.
- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.
Somogyi Nusi csak most vette észre a csalafintaságot és erre a hétre két vacsorára hívta meg a „bosszúdító“ Ihdz Csulit.

- A Szulamit?
- És a Menyasszonyi látvány!
- Mit mondjak egyebet? Remek francia darab és Somlay Artur újból nagyszerű...
- Hallotta, hogy Ihdz Csulit a mult heten beteg volt.

- No nem volt olyan veszedelmes a betegsége, mint ahogyan maga azt gondolja, hanem úgy történt a dolog, hogy szerdán Somogyi Nusi meghívta csütörtökre vacsorára Ihdz Csulit azzal, hogy csütörtökön este majd együtt mennek el a színházba. Csütörtökön este azonban Somogyi Nusi elfelejtett szólni Ihdzának, amire Somogyi ment jobbra, Ihdz meg balra és így a vacsorából nem lett semmi. Ihdz azonban huszonegy órát törte a fejét, hogy lehetne Somogyi bosszút állani, míg végre kislátta. Másnap este bement Somogyi Nusi öltözőjébe, néhány percig beszélgettek, aztán egyszerre elkezdett kiabálni, mint egy sebzett vad. Képzelték, hogy összeszaladt az egész színház, Ihdz pedig jajgatott Somogyi öltözőjében. Bejött az inspektor orvos is, aki megvizsgálta Ihdzát, aki arra a kérdésre, hogy nem rontotta-e el a gyomrát, így felelt.

- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.

Somogyi Nusi csak most vette észre a csalafintaságot és erre a hétre két vacsorára hívta meg a „bosszúdító“ Ihdz Csulit.

- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.

Somogyi Nusi csak most vette észre a csalafintaságot és erre a hétre két vacsorára hívta meg a „bosszúdító“ Ihdz Csulit.

- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.

Somogyi Nusi csak most vette észre a csalafintaságot és erre a hétre két vacsorára hívta meg a „bosszúdító“ Ihdz Csulit.

- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.

Somogyi Nusi csak most vette észre a csalafintaságot és erre a hétre két vacsorára hívta meg a „bosszúdító“ Ihdz Csulit.

- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.

Somogyi Nusi csak most vette észre a csalafintaságot és erre a hétre két vacsorára hívta meg a „bosszúdító“ Ihdz Csulit.

- Nem hiszem kérem.
- Hát hol vacsorázott tegnap?
- Somogyi Nusinnál - nyögte Ihdz halálra vált arccal.

RÖVID HIREK

KISS FERENC
március 2-ikán érkezik haza Párisból és akkor mindjárt próbálni kezd Bíró Lajos „Jusa“ című darabjában.

VAALY ILONA
játssa címszerepét a Városi Színházban színrekerülő „Dolly“ című operettnak.

A „CSÁSZARNO APRODJA“
című Ruttkay-Faragó operett teljes próbái ma délelőtti kezdődnek meg a Király Színházban.

RADÓ JOZSEF
zenészerző és Szilágyi László operettjét előadásra elfogadta a Király Színház.

AZ OPERAHÁZI ZENÉSZEK
sztrájkja ügyében ma semmiféle változás nem történt. Wlassits báró hír szerint megbeszélte gróf Klebelsberg kultuszminiszterrel, hogy kik azok a tagok, akiket a ma fenálló vis-major következtében B-listára lehet helyezni.

Kamara
Három hét
Elynos Glin szerelmi regénye 7 felv.
Éjreli lakodalom
Egy különös házasság története 7 felvonásban
A főszerepben Gabriella Gravone
Előadások fél 5, 1/7, 8 és 10 órakor

* Frasquita - Lehár Ferenc világhírű operettjének bemutatója február végén a Városi Színházban.

* A nagyszós asszonyt már láttam valahol, Fodor László ilyen című vigjátéka, a Belvárosi Színház szombati újdonsága iránt már a bemutató első hírére a legnagyobb érdeklődés mutatkozott a közönség körében. A rendkívül mulatságos és szellemes eredeti vigjátéka teljes ambícióval készült a színház, amely kitűnő erők bocsátott Fodor László vigjátékának szolgálatába. A bemutatója a Belvárosi Színház utolsó nagy sikere. A fej vagy írd Lakatos László kitűnő komédiája kedden és pénteken, a példátlanul népszerű Ki babája vagyok és hátán és csütörtökön kerül színre, míg szerdán ünneplő a színház Szemes Béla elragadóan mulatságos Olasz asszony-nak 50-dik előadását.

* Nézzé meg a hirdető-oszlopon a Városi Színház helyárait.

* A Vígjátékjövő hetét a színház legfrissebb szenzációja, a Nyu, az Ezüstlakodalommal, Paul Géraldy kivételes sikerű színművével felváltva tölti be. Kedden, csütörtökön és szombaton az Ezüstlakodalom, a többi estén a Nyu kerül színre. Vasárnap délután a Delli-ből jászák.

* Az Altona 25-ödészt, szerdán kerül színre a Magyar Színházban. Farkas Imre diadalmas drámája, amely aránytalanul rövid idő alatt ért el első jubileumhoz, ezen a héten, csütörtökön félhétével, minden este szerepel a műsoron. Csütörtök este és vasárnap délután Drégely és Liptai népszerű bohózatát, A vörös ember-t jászák.

* A Halló, Amerika héta a Fővárosi Operettszínház jövő hete is. Minden este a szenzációs revüt adják. Vasárnap délután a Nőfős kapitányt ismétlik márszékel helyáraitak.

* A magyar dal és magyar humor ünnepe a Juhászlegény, szegény juhászlegény minden előadása a Városi Színházban. A népszerű énekesjáték ma, vasárnap és kedden szerepel legkezelebb a Városi Színház műsóján.

* A Marica grófné 125-ödészt pénteken kerül színre a Király Színházban. Az ötvenötödik jubileumot táblás házak szakadatlan sorozatával érte el a világhírű Kálmán-operett, amely a ritka jubileumon túl is diadalmasan folytatja pályafutását a Király Színházban.

* Jókai halhatatlan emlékének hódol a Városi Színház szerdán a nagy magyar mese-mondó születésének századik évfordulóján. A centennárium díszelőadásának műsora a Himnusszal kezdődik, amelyet a Városi Színház zenekara ad elő, majd ünneplő szereposztásban Stravess János világhírű Cigánybárója következik.

Orion-film CORVIN SZÍNHÁZ
BARBARA LA MARR
A nőstény sátán
Tomboló sikeri 5, 7 és 9 órakor

SPORT

Az Apolló-színház monstre-műsora

A nagyszerű új műsor keretében tegnap ismét színrekerült Szabó Szakáll híres boházata, a Homokszék...

Zsufolt házak MARY PICKFORD "DOROTHY VERNON" (A két szomszédvár) ROYAL APOLLÓ, OMNIA, CORSO előadásain

Beregi Oszkár előadóját ma, hétfőn este fél 8 órakor a Vigadó nagytermében. Az operai közönség meglepetése lesz a Városi Színház hétfői vendége...

Rózsahegy Kálmán és Cigány cimboréiban Molnár Arankával, a Vigaszínház művészeivel, csütörtökön este fél 8 órakor a Városi Színházban...

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a Lysoform

Lakására lövők... Fiedner, Rótki Szilárd u. 22. III. 19. Tel. 1. 62-48

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT

Az első tavaszi futball-vasárnap a magyar színek vereségét hozta

A győnge First Vienna nővótlan játék után legyőzte az FTC-t - Az UTE nagy gólarányú győzelme a VAC fölött - A Vasas gólképtelen csatársora miatt döntetlenül végzett Zuglival - Törökvs-BEAC döntetlen - A III. TVE győzelme a durva BTC fölött

A tavaszi szezon első vasárnapján a csatársor azonban sorra elrontotta ezeket a helyzeteket. A Vasasok ezzel szemben egyetlen veszélyes szituációt sem tudtak teremteni.

A First Vienna meg nem érdemelt győzelme az FTC fölött. A bécsi profik győzelmébe még csak belenyugodtunk volna, ha legalább egy hajszálnyival jobb lett volna magyar ellenfelénél.

A nemzetközi mérkőzés előtt bajnoksapatunk mérte össze erejét a vidék egyik kiváló együttesével: a Debreceni Vasutas Sport Clubbal.

Az UTE a Stadionban alaposan rávert a belső zavarokkal küzdő VAC-ra, 3:0 arányban győzedelmeskedvén ellenfele fölött. Ugyanígy arányban győzte le a III. TVE a BTC-t.

Unalmasabb, alacsonyabb színvonalon álló mérkőzést már hosszabb idő óta nem láttunk. A Vienna nem érdemelte meg a győzelmet.

A mérkőzés egyébként egyenlő erejű ellenfelek játékát tükrözte vissza. Az osztrák első góljukat a II. félidő 16. percében érte el.

A mérkőzés csak a második félidőben volt némiképpen élvezhető. Mindkét csapat csatársora rendkívül primitív játékot produkált.

Az első félidőben a KAC-ot látnak frontban, az NSC komoly gólhelyeztetés nem is jutott. Ez a képe az első félidőnek.

Az első félidőben a KAC-ot látnak frontban, az NSC komoly gólhelyeztetés nem is jutott. Ez a képe az első félidőnek.

In flagranti... Amerika világfilmje 8 felvonásban. Anná R. Wilson a főszerepben.

A másodosztály startja. A másodosztály első tavaszi bajnoki fordulóján csak a 33 FC-nak az EMTK-tól elszenvetett veresége okozott meglepetést.

A bajnokcsapatok követei: EMTK-33 FC 2:0. UMTF-Főv. TK 2:0. Huszárosok Postás 0:0.

A Fővárosi Kerékpár Egyesület jubiláris diszküszijűlése. A fővárosnak egykor legnagyobb kerékpárosközsége szombaton este tartotta a fennállásának 25 éves jubileumát.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

40 FOGORVOS 40 Dr. Kovács S. és Barna I. fogorvos, specialista fogász. Bpesti VII. Erzsébet körút 40-42

40 FOGORVOS 40 Budapesti Nemzetközi Vásár 1925. április hó 18-27.

Budapesti Nemzetközi Vásár 1925. április hó 18-27. Európa összes nagyobb városában külképviseletek kedvezményes utazás és vízum lakáskiutalás

165 ezer kor. 295 ezer kor. 80 ezer kor. SZAROKVOSI... HÓ-ÉS SÁRCPÓK TELJES KIARUSÍTÁSA